Թ. ՏԱՐԻ 2789 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 14 ՄԱՐԵՐԻ 4385 21 ՄԱՅԻՍ 1893 17 ՉԻԼԳԱՏԻ 1310 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԸՆ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Գրաբար, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزه‌ته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Գրական

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք		150
» Վեցամսեայ	»	75
» Եռամսեայ	»	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան	Ֆրանք	56
» » Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տարբեր Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց [illegible] Տարեկան	Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՄԱՅԻՍ 21/2 ՅՈՒՆԻՍ 1893

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ԲԱՋԱԼԵՐՈՒՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Այս կիրակի Փարիզի Զմեռնային Կրկէսին մէջ մեծ ժողով մը գումարեցաւ ի ներկայութեան աւելի քան երեք հազար անձանց և նախագահութեամբ Պ. Ժիւլ Սիմոնի։ Բարեգործական ոգւոյն հրապարակային և գործնական մէկ յատկանիշն էր այս, ի՛նչոն Ֆրանսական Ընկերութեան մը, որոյ նպատակն է բարեգործութեան քաջալերը կարգա՝ տարուէ տարի հոչակելով և պսակելով առաքինի գործերով նշանաւոր հանդիսացած անձերն, իշխաններէն ու մեծամեծներէն սկսեալ ինչուան յետին դիւղացին, որ անձնուրացութեան ու բարերարութեան եղական գործ մը կ'ընէ։

Երեկուան ընկերութիւն մը չէ այս։ Դէպ ի 1859—60 թուականն հաստատուած է։ Հանգստեան կոչուած Ֆրանսացի սպայ Պ. Ռաֆէլն կը խորհէր թէ արդի ժամանակս մէջ նիւթապաշտ հոսանք մը կը տիրէ, որ հոգեկան ու բարոյական վեհ զգացումներն և ըմբռնումները կը ըթացնէ, ամէն բան նիւթական հաճոյքի ու վայելքի մէջ կը կայացնէ, սկեպտութիւն և անձնապաշտութիւն կը նսեմացնէն քրիստոնէական զգացումն ու մարդկային համերաշխութիւնը։ Մտածեց ընկերային դովելի շարժում մը յառաջ բերել՝ եասիրութեան դէմ մաքառելու և անձնուիրութեան, բարեգործութեան, այլասիրութեան գաղափարներն ու զգացումները նոր ի նորոյ արծարծելու համար։ Իւր խորհուրդն անմիջապէս ի գործ դնել չկրցաւ։ Ֆրանսական զուարճասէր ոստանին մէջ այս զուտ մարդասիրական ու բարոյական գաղափարն ուշադրաւ կերպիւ մը յաջողցնել դիւրին բան չէր, այն առաւելեալ մանաւանդ, Նաբոլէոն Գ.ի փայլուն իշխանութեան զուարթ ընկերականութեան մէջ։ Բախտ ունեցաւ իրեն աջակից գտնելու վեհսիրտ խմբագիր մը, Պ. Օնոռէ Ռանուլ, գործակից Պ. Էմիլ տը Ժիռառտէնի, և Ֆրանսացի զինուորականին սուրն ու հրապարակագրին գրիչը մեկտեղելով, ընտիր մարմին մը կազմեցին։

* * *

1862ին վերջնապէս արձանացաւ եւ կազմակերպեցաւ «Բարեգործութեան քաջալերիչ Ֆրանսական Ընկերութիւն», որ այս կիրակի իւր 32րդ տարեդարձը տօնեց։ Այս տարեդարձ տարուէ տարի աւելի փառաւոր կը տօնուէր, եւ այս տարի ամենէն փառաւոր եղաւ տարեդարձի հանդէսը։ Միայն Փարիզի մէջ սահմանափակուած չէ։ Բովանդակ Ֆրանսայի մէջ տարածուած է, և դուրսն ալ ճիւղեր հաստատուած է։ Առաջնեայ կիրակի Պ. Ժիւլ Սիմոն Բուռդիէ քաղաքին մէջ հաստատուած ճիւղին բացումը պիտի կատարէ։ Ճիւղեր ունի նաեւ ի Պրուսէլ, Մատրիտ, Լիսպոն, Նաբոլի, Վենետիկ, Գերմանիա, Զուիցերիա, Հոլանտա, Օտեսա, Մոսքուա, Փեթերսպուրգ, նաեւ Գահիրէի մէջ։ Բարութեան փարոն է այս որ իւր ճառագայթները կը շողացնէ մարդկութեան խաւարակուռն գանգուածներուն մէջ։

Ընկերութիւնն ամեն տարի հրապարակային նիստի մէջ կը բացէ պատուոյ վկայականներ։ Չքաղրամներ ոսկիէ, արծաթէ, արոյրէ, և իրրեւ գերագոյն մրցանակ, Քաղաքային Պատակներ, անոնց որք տարւոյն ընթացքին մէջ փայլուն և ուշագրաւ գործ մ'ըրած են քրիստոնէական բարերարութեան, մարդասիրութեան և բարերարութեան։

Քաղաքային Պատկն ամենամեծ դիւցազնութեան գործերու վերապահեալ է։ 1891ին, տարուեցաւ Սէն-Վէնսան տը Բոլի Դատերոյ մայրապետին, ի Թունքին, որ վիրաւորեր աղատելու կամ դարմանելու պահուն հինգ անգամ վիրաւորուած էր պատերազմի դաշտին վրայ ի Իրիմ, Իտալիա, Չին, Մեքսիկա, որ ի Ռայշոֆէն գերմանական ռումբի մը պայթումէն զարնուած էր, և ի վերջոյ Պատուոյ Լեգէոնով վարձատրուած։ 1892ին, նոյն պսակ տրուեցաւ Օթեզ-Տիէօ Հիւանդանոցի Քերոյ մարապետին, որ նմանապէս Պատուոյ Լեգէոնին արժանացած էր, յիսուն տարիէ ի վեր ամեն համաճարակ հիւանդութեանց մէջ անձնուիրապէս աշխատած և վարակեալներ փրկած կամ սփոփած ըլլալուն համար։

* * *

Այս տարի չորս քաղաքային պսակ բաշխուեցաւ։ Մին Մոնդէ-յլ Հազարապետին, որ Ափրիկէի ներսերը քաղաքակրթութեան ծառայման աշխատելով, մարդասիրաբար վարուած է բնիկներուն հետ, (մինչ Սթէնլի զարկած կոտրած և անանկ անցած էր անոնց մէջէն,) և Ֆրանսայի ու քաղաքակրթութեան անունը սիրելի ընծայած է այս վայրենի կամ կիսավայրենի ժողովուրդներուն, իւր կեանքը վտանգի մէջ դնելով անձնուիրապէս։

Երկրորդ մրցանակաւորն է Հայր Թէօրէ, որ 1870 Դեկտ. 2ին Ֆրանսացւոց և Գերմանաց միջեւ ի Լոռանի տեղի ունեցած ճակատամարտին մէջ, հրաշքներ գործած է, հարիւրաւոր վիրաւորներ մահուընէ ազատելով և ուրիշ հարիւրաւոր անմեղ մարդիկ պատսպարելով և վերահաս մահուընէ ու կրակէ ազատելով։ Գնտակներուն և ռումբերուն հոգ չընելով, իւրերիցսան տանիքը կ'ելնէ երկիցս, և լաթի կտորուանքով կազմած կարմիր խաչի դրօշը կը պարզէ, չէնքը թշնամւոյ ռմբակոծումէն ազատելու համար, քանի որ լքեալ և անպաշտպան ծերեր ու վիրաւորներ ապաստանած էին հոն։ Կին մը կուգայ կ'աղաչէ իրեն որ ազատէ աւելի քան 30 մարդիկ որք հրիվեալ տան մը նկուղին մէջ ապաստանած են։ Բայց ի՞նչպէս երթալ հոն։ Թշնամի զօրքը պաշարած է փողոցներն, ուր ճակատամարտը դեռ կը շարունակէ։ Արժանաւոր քահանայն առաջ կը նետուի, այրող տունէն խեղճ մարդիկը դուրս կը հանէ, և կը վստահեցնէ թշնամիները թէ ասոնք պատերազմիկ չեն, իւր խօսքին վրայ, կը խնայուի անոնց։ Քիչ մը ետքը, հրձիգի պաշտօն կատարողներ կը պատրաստուին ըստ կանոնի կրակ տալշէնքի մը։ Բայց քահանայն գիտէ որ 300 մարդիկ կան հոն։ Առաջ կը նետուի, գործը կը հասկնէ, զինուորք ըստ կանոնի կը յարգեն այն շէնք, և 300 հոգիներ կ'ազատին։ Իւր երիցարանին մէջ 2,000 վիրաւորներ կը հովանաւորէ։ Ցեռոյ, մեռեալները թաղելու հոգ կը տանի։ Եկեղեցական պաշտօնի մէջ ամեն բարձրացումներ մերժելով, ինքզինք կը նուիրէ այն ահեղ տարւոյն յիշատակներուն, որոն բան գործ կ'ընէ այն կողմերն անկեալ թէ՛ Ֆրանսացի և թէ գերման զօրաց ոսկերոտին հաւաքել, զորս կ'ամփոփէ Լոռանեի հաւաքական շիրմին կամ հասարակային դամբարանին մէջ, անոր վրայ փառաւոր շէնք մը բարձրացնելով հանգանակութեամբ։ Այս շէնքին նուակատիքն և կրօնական օրհնութիւնն առաջիկայ սեպտ. 6/18ին պիտի կատարի, ինքն ըլլալով՝ ինքնաբերաբար և սրտաշարժ իւր ուխտին համեմատ՝ այն հաստատութեան պահապանն ինչուան իւր վերջին շունչ։

* * *

Երրորդ մրցանակը վիճակեցաւ Պ. և Տիկին Հէրման Սապրանի, որք իրենց ծախիւք, Իէռ. կղզեաց մօտ, հաստատած են Ժիէնի գարմանատունն, ուր կ'ընդունին և կը դարմանեն Լիոնի գաւառէն 100 ի չափ ոսկրաթեաք և խոյլատ (=բրծոալը) տղայք։

Չորրորդ պսակը տրուեցաւ հիւծախաւոր տղոյ հիւանդանոցին, որ անհատական բարեգործութեամբ հաստատեալ, կ'ընդունի և կը դարմանէ ձրիապէս՝ ապրատ տղայք հիւծախտէ վարակեալ։ 1888 ին կազմուած, երկու տեղ հիւանդանոց բացած է ուր արդէն 140 անկողնիք կան, և ի Փարիզ դարմանատուն մը, ուր աւելի քան երկու հազար հիւծախտաւորներ ձրիապէս իրենք զիրենք նայել տուած և պէտք եղած դեղերն ընդունած են։

Պատուոյ չքաղրամ տրուեցաւ Պ. Ներրոլի, որոյ զարդական գործերու և օթիոցներու մեծ վաճառատունն հիմնուած է շահուց մասնակցութեան սկզբունքին վրայ։ Այս վաճառատան մէջ կիներ և աղջիկներ միայն կը պաշտօնավարեն։ Տարեկիսոյ հաշիւն հաբը, զուտ շահին մէկ երրորդը կը արուի տնօրէնութեան, մեկ երրորդը դրամագլխին և մէկ երրորդը գործաւորուհեաց։ Ծննդաբեր կանայք չորս շաբթուան արձակուրդ կ'ընդունին, և իրենց ամսականէն զատ, 100 ֆր.ի պարգեւ մը։ Ընկերութիւնն յառաջադոյն վարձատրած էր զՏիկին Պուսկէօ, Պոն Մարշէի հոչակաւոր վաճառատան հանգուցեալ տիրուհին, և զՊ. Շօշառ, Լուվրի ոչ նուազ հոչակաւոր վաճառատան տէրերէն մին, այն կտակներուն և մարդասիրական տնօրինութիւններուն համար զորս ըրած են յօգուտ իրենց աշխատաւորներուն և բանուորներուն։

Ընկերութիւնն այսօր 1,800 անդամ ունի, և իւր կիւրակի աւուր նստին մէջ չորս հարիւրի չափ չքաղրամ եւ պատուոյ վկայագիր բաշխեց, Ֆրանսայի մէջ ի Ֆրանսայէն դուրս ներբողելով և քաջալերելով այն ամեն առաքինական գործեր զորս կրցած է խմանալ և ստուգել։ Իւր երկու հիմնադիրներէն մին, խմբագիր Առնուլ, իւր կեանքին սիրական գործն ըրած էր Ընկերութեան գործն, եւ ոչ իրրեւ փոխարինութիւն այլ իրրեւ շընորհակալութեան հաւասարք մը, ընկերութիւնը տարեկան 1,000 ֆր. կուտար իրեն։ Գիտէք ինչ ըրաւ վեհանձն խմբագիրն։ Անցեալ տարի բերան Ընկերութեան յանձնեց 32 տարիէ հետէ ընդունած 32,000 ֆր.ի գումարն, իբրեւ իւր կողմէ դրամական նպաստ մը նոյն առաքինական գործին զոր անդանն սիրած էր։ Անցեալ տարի վաճանած այս եռանդուն գործիչին յիշատակն ևս օրհնուեցաւ կիրակի աւուր տարեդարձին առթիւ, և Պ. Ժիւլ Սիմոն իւր ամենէն զգայուն շնչտերը դուռ այս պատուական գործն և անոր գործիչները փառաւորելու համար։

ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ՊԱՏԳ.

Հովուական պաշտօնն՝ մանաւանդ քահանայականն՝ վերջին ատենները բաւական խնդրոյ առարկայ դարձաւ, և կը պահանջուէր մասնաւորապէս քահանայական դասու մտքի մակարդակն բարձրացնել, կարի իրաւամբ, զի սոյն դասն ընդ միտ ժողովրդեան մօտ ապրելով, նորա հետ շօշափուելով շարունակ, նորա հոգեկան ու տնտեսական պիտոյից առաւել տեղեակ, աւելի ազդեցութիւն կրնար ունենալ։

Սակայն ցաւալի է խոստովանիլ թէ անոնց ապիտութեան երեսէն ազգն աւելի վնասուած է և կը վնասուի։

Ցեռագոյ մի քանի դարուց միջոցին՝ եկեղեցականութիւնն առանց զանազանութեան անկած էր տգիտութեան խաւարին մէջ, բաց ի մասնաւորաց, որք մերթ ընդ մերթ այն խաւարէն կը ծագէին կրօնական հորիզոնին վրայ։ այն ժամանակաց համար այնքան քննադատելի չէր նոցա վիճակն, ըստ որում արդէն ամբողջ ժողովուրդը նոյն վիճակին մէջ թաթախուելով՝ չէր կարող իր ծոցէն բանիբուն հոգիներ արտադրել, և տգիտութեան բերմամբ, զլսնական եկեղեցականաց պակասն այնքան չէր զգացուեր։ Այլ այժմ ամեն ինչ փոխուած է, երբ Ազգն զարգացման շաւղին մէջ թիւակոխած, երբ դարուս յառաջադիմութեան հետ կը յառաջանայ նաեւ սկեպտականութեան ոգին, երբ մանաւանդ օտար հաւատոյք երեւէլն կ'առնուն Լուսաւորչայ փարախէն հեռացնելու իր հօտն։ Այս պատճառներով քաջալերուն և հմուտ հովուաց պէտքն աւելի զգալի կը լինի և սասկի պահանջ կը դառնայ։ Ռուսահայ թերթ մը կը նկատէր թէ «ընտիր, իր կոչմանը համապատասխանող հոգեւորականների կարիքը այժմ աւելի է զգացում»։

Այժմ ամօթ է գիւղի կամ քաղաքի համար ունենալ լուսաբարութիւնէ յառաջ եկած եկեղեցականներ, որոց երեսէն աղգին կրած վնասն անդարման է։ այսպիսիք եղած են պատճառ մեր բարոյական անկման, հաւատոյ մէջ ցրտանալուն, միանգամայն ասա անզ օտար հաւատոցաց գիրկն իյնալուն։ Նոքա որք կենաց դժուարութիւններէ և պայքարէ խուսափելով իրը միակ միջոց ապրուստի կրօնի նուիրական սքեմն զգեցած են առանց արժանաւորութեան, Ռոսկիերան և այլ Ս. Հարք դատապարտած են զանոնք իրը սեղանակապուտ։

Հովիւ մը, կուսակրօն թէ ամուսնացեալ, ոչ միայն հոգեւոր ուսմամբ զարգացած պէտք է լինի, այլ պարտի միացնել և արտաքին գիտութիւնն, առանց որոյ անհնարին է. կրօնի ախոյեան զառնալ հաւատոյ ներքին և արտաքին հակառակորդաց դէմ։ Առ այս ընտիր օրինակ կրնայ հանդիսանալ Եգիպի Կողբացի քաջարթուն վարդապետն, որ իւր բազմակողմանի հմտութեամբ, հաւատոյ ամրակուռ պատնէշ կանգնեց ազանդներուն դէմ. այժմեան օտար առաքեալք իսկ, իրենց կրօնական և աստուածաբանական հմտութենէ զատ, բժշկական և այլ գիտական ծանօթութեանց շնորհիւ առաւել եւս կը յաջողին մեր մէջ քան մերայնք, որք թէ՛ հոգեւոր թէ աշխարհիկ ուսմանէ զուրկ են։

Կրնայ պատահիլ որ հովուական պաշտօն ստանձնող անձի միտքը գիտութեան պաշարով լցուած լինի, սակայն երբ չունի Ս. Գրոց հմտութիւն և Քրիստոնէական կրթութիւն, երբ վառեալ չէ երկնաւոր վարդապետի և իր հօտին սիրովն ու անձնուիրութեամբ, երբ չունի իր կրից վրայ իշխանութիւն, երբ չէ կարող դառնացեալ ոգիներու յոյս, բարացած սրտերու հաւատ ներշնչել և չունի փափաք գործօն դեր կատարել մարդկային թշուառութիւնն ամոքելու և սրտալցելու, չկրնար իր վեհմ կոչմանը և նպատակին ծառայել։

Պէտք է նաեւ զարգացած լինի ընդհանուր և մասնաւորապէս մեր եկեղեցւոյ պատմութեամբ։ Նոյնպէս հմտացած լինի Ազգ. եկեղեցւոյ հնաւանդ սովորութեանց և ծիսակատարութեանց։

Գրաբարի ուսումն անհրաժեշտ է, Ս. Գիրքն հասկնալու, հին եկեղեցական մատենագրութիւնն ուսումնասիրելու և սրբազան աղօթից իմաստներն ըմբռնելու համար։

Նոյնպէս կարեւոր տեղ կը բռնէ եկեղեցական Զանգաղութեան ուսումն։ ընդհանրապէս եկեղեցական պաշտօնեայք զուրկ լինելով սոյն ուսումէ, շատ անգամ այլայլելով և այլանդակելով ընտիր շարականաց և օրհներգութեանց յատուկ գեղեցկանքն, ունկնդրաց ձանձրոյթ առթած են։

Տա՛յր Աստուած որ Արմաչու դպրանոցը ճշմարտապէս իր նպատակին ծառայէր, քաջուսում պաշտօնեայներ արտադրելով։

Գրիգոր Սրբազան

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ մէջ, օրուան խնդիրն է Պ. Տիւբիւիի դահլիճին ձախոզուածն Երեսփ. ժողովոյ առթիւ, առ երեւոյթս անկարեւոր խնդրոյ մը առթիւ, որ սակայն ծանրակշիռ հետեւանք կ'ունենայ։ Ընտրական շրջանակներն ի նորոյ գծելու համար նախարարութիւնը ծրագիր մը բերած էր։ Պ. Պաղիլ երեսփոխանը «բարեփոխում» մը առաջարկեց, որ 259 ի դէմ 289 քուէով ընդունուեցաւ։ Այս առաջարկ հիմնական փոփոխում մը կը մտցնէ Ֆրանսայի ընտրական գրութեան մէջ։ Այսուհետեւ ո՛չ մէկ երեսփոխան թեկնածու ուրիշ հանրային պաշտօն պիտի կրնայ վարել, ի բաց առեալ նախարարներ, նախարարական խորհրդականներ և առժամանակեայ պաշտօն վարող երեսփոխանները։ Արդ, եկեղեցականք, որք կառավարական պաշտօնեաներու պէս թեկնածու են կառավարութենէն, այս առաջարկութեամբ կը զրկուին երեսփոխանական պաշտօնէ։ Այս դրութեամբ չեն կրնար այլ եւս երեսփոխան ըլլալ Երեսփ. ժողովոյ 60 ի չափ անդամներ, որք պաշտօնատարներ էր նկատուին, քանի որ պետական երկաթուղիներու վարչական խորհրդոյ անդամ են։ Այսպէս են Պ. Քազիմիր Բէրիէ, ատենապետն Երեսփ. ժողովը, Պ. Պ. Լէոն Պէ, Հաների Շեայէր, են։ Օր առաջ, նախարարապետն ինք անձամբ հակառակած էր այս առաջարկութեան։ Վիճաբանութեան ելքն, ինչպէս Հեռագիրն ալ ծանոյց, ակարացուցած է նախարարութեան դիրքն, և հիմա նորէն կ'ըսուի թէ շատ չանցած նախարարական փոփոխութիւն պիտի ըլլայ, և Պ. Շարլ Տիւբիւի չպիտի կրնայ իշխանութեան վրայ պտնուիլ առաջիկայ երեսփոխական ընտրութեան պատճառն։ Թուա կայ թէ նոր վարչապետը Պ. Ֆոնտան պիտի ըլլայ։—Նոյն նրսամի մէջ, ուրիշ առաջարկ մը մատուցուեցաւ, երեսփոխանաց թիւն մէկ երրորդը զեղչելու համար։ Թէեւ 219 անդամք ի նպաստ քուէարկեցին, բայց մերժուեցաւ, չուզուելով որ նահգապետական ընտրութեան պահուն, երբ Մերսկոյտ և Երեսփ. ժողով համագումար նիստ կը կազմեն, երեսփոխանութեան քուէները պակասած ըլլան, և նոյն հանգամանութեամբ Մերսկոյտի ազդեցութիւնն աւելցած։

ՇԻՒԲԱԿՈՅԻ Արուեստահանդէսին մէջ օտար Տէրութեանց պատուիրակներուն եւ ամերիկեան պատուիրակներուն մէջ խզու

միլիոն ֆր. աւելի՝ 1876ի երմնացոյցէն։ Յետոյ այս յարձակն ընթացքն ոչ սակաւ մտածել կուտայ ֆրանսայի տնտեսագէտներու։ Բայց տարուէ տարի ֆրանսական կառավարութիւնն յօգուտ հասարակութեան նոր գոհողութիւններ կ'ընէ, նոր պաշտօններ ու պարտականութիւններ կը ստանձնէ, որոց ամենքն ալ դրամով կ'ըլլան, և որչափ աւելի բան խնդրուի ֆրանսական Պետութենէն հարայրն և ընկերային գործոց մէջ, անխուսափելի է որ ֆրանսական ժողովուրդը նոյն հաւատամտութեամբ դրամական միջոց պէտք է ընծայէ Պետութեան։

Ի՞ՆՉՊԷՍ ՄԵԼԻԱՆ ԷՄԻՆ ՓԱՇԱ. — Թիւրքիոյ անուանի արաբ կարաւանատէրին եղբօրորդին, որ Քոնկոյի վերին մասնց մէջ կեդրոնի մը կառավարիչն է, կը հաստատէ Էմին փաշայի մահը։ Սայիտ Պէն Ապէտէ հետեւեալ լուրն ստացած է, զոր կը հաղորդէ Քոնկոյի իշխանութեանց. — Սայիտ Պէն Ապէտ կ'երթար Վատէլայի կողմերն իւր մարդոց մին գտնելու, որ շատ փողոսկր գնած էր։ Սայիտ կը հանդիպի Էմին փաշայի, որ պատերազմ հրատարակելու կուգար։ (Կ'երեւի թէ կռուոյն առաջին Էմին փաշայն ի Վատելա թողած փողոսկրի մեծ պաշարն էր, զոր Սայիտ ձեռք անցուցեր է։) Երկու կողմէն զօրքերը կռուեցան երկու օր։ Երրորդ օրն Էմին յաղթուեցաւ, և շատ զօրք կորուսանելով նահանջել հարկադրեցաւ։ Չորրորդ օրը Սայիտի մարդիկն Էմինի զօրաց ետեւէն ինկան, հասան, ու նոր ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ։ Էմին բռնուեցաւ և սպանեցաւ իւր զօրաց հետ։ Իւր նախկին զօրախումբէն կը մնան միայն ի Վատելայ և այլուր թողածները։

ՓԵԹԵՐՍԲՈՒՐԳԻ կայսերական Պանքային Վիկնայի ճիւղին գանձապետներէն մին քանի մը օր յառաջ փախաւ, 50,000 բուպլ գրպանած։ Մինչ Ֆէոտոր Պիզմարթ հանրածանօթ մեծ շոգենաւով կը հեռանար Ռուսիայէն, ռուս ծպտեալ ոստիկան մը Համբուրգի մէջ բռնեց զինք, և ետ տարաւ ի Վիլնա։

ՍԷՆԻ-ԷՄԻԼԻՆ կը ծանուցուի թէ Բուքրէշի մեծ տունն ժանեակներու և մետաքսեղինաց, հիմնեալ 1802ին, հրոյ ճարակ եղած է, և մեծաք հինգ միլիոն ֆր.է աւելի են, բայց մեծ մասամբ ապահովագրեալ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Մանչէսթրի ազգայնոց հոգեւոր հովիւ Դեր. Սուքիաս Վ. Պարոնեան Լոնտոն այցելելով, ամսոյս 16/28ին Պատարագ մատուցեր է Եկեղեցոյ տէրց տան անուն անկիւնքան մայրապետանոցի մատրան մէջ, ի ներկայութեան Լոնտոնաբնակ Հայոց։ Պարոնեան Հայրը իմաստալից քարոզ մը խօսեր է։

Ռուսական Խորհրդոյ չաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ չորեքշաբթի օր Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ, ատենապետութեամբ Պէրպէրեան Ռէֆէոս էֆէնտիի, և հետեւեալ տնօրինութիւններն եղան։

1. Ազգային Տարրական և Բարձրագոյն Նախակրթարաններու ուսանողաց քննութեան և չշնաւարարներու վկայականաց բաշխման ժամանակը մօտեցած ըլլալով, Խորհուրդն այս մասին նկատողութեան առաւ կղմական կանոնագրի ԻԸ. գլ. յօդուածի տրամադրութիւնն և ըստ այմմ որոշեց կարգել երկրորդ քննիչ յանձնաժողով մը որուն առջեւ ներկայանալով Տարրական և Բարձրագոյն Նախակրթարանաց շրջանաւարտ աշակերտք և աշակերտուհիք, բերանացի և գրաւոր քննութեանց պիտի ենթարկուին, (կանոնագրի Ի և ԺԳ. գլ. յօդուածոց մէջ նշանակեալ ուսմանց համապատասխանող) և իրենց կարողութիւնը հաստատուելէ յետոյ միայն պիտի ստանան վկայական Տարրական և Բարձրագոյն Նախակրթարանաց՝ վաւերացեալ Ուսումնական Խորհուրդէն։

2. Կարապետ Վահան էֆէնտիի կողմանէ ապէք առաջ ներկայացեալ «Մանր Ուսմունք Երկրագործական Տարրաբանութեան և Երկրաբանութեան» անուն գործոյն Նախաքննութիւնը վերջացած ըլլալով, Խորհուրդը սոյն թարգմանութեան յաղագս վարժարանս գործածութիւնն արտօնեց, շնորհակալութիւն յայտնելով թարգմանչին որ ազնուաբար կը նուիրէր սոյն գրքերն ազգային վարժարաններուն։

3. Սկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ թաղ. Խորհրդոյ մէկ յայտագրէն տեղեկանալով որ այդ Խորհուրդը նոյն թաղին մէջ մասնաւորի մը կողմանէ հաստատեալ ծաղկոցի ուղղակի իւր տրամադրութեան ներքեւ առած և զայն ընդարձակելով անդ հաւաքած է թաղին երկսեռ ուսանողներն՝ որք ցարդ կը յաճախէին այս կամ այն վարժարաններն և կամ առանց կրթութեան մնացած էին, իւր գոհունակութիւնն յայտնեց առ յիշեալ թաղ. Խորհուրդն։

Օրթագիւղի Անտոնեան Միաբանութեան անդամներէն Հայր Մեսրոպ վարդապետ Սրբազէտէն իր մահկանացուն կնքից ետքէ և յուզարկաւորութիւնը կատարուեցաւ այս առաւօտ գիւղին Հայ Հռոմէականաց Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ։

Թիֆլիզի Թերթերէն՝

Մօտ օրերս Օր. Վարդուհի Յակոբեանը կը կարդայ Թիֆլիզում մի դասախօսութիւն՝ «Կրթութիւնն և նրա պատմական զարգացումը» վերնագրով։

—Ասատրանից։ «Քանի մի ուսումնասէր գիմնազիստներ և Ազաբաեան դրպրոցի աշակերտներ մտադիր են գնալու Ս. Էջմիածնի Գէորգեան Ճեմարանը, բարձր դասարաններում (սարաններում) իրենց ուսումը շարունակելու։

—Ախալցխայից։ «Այս օրերս այստեղ վախճանուեց Ծերունի Դասպար աղա Մելքոնեանցը։ Հանգուցեալն իւր կենդանութեան ժամանակ իւր ունեցած հարստութիւնից մասն է հանել բարեգործական նպատակների համար 900 ր., հետեւեալ կարգադրութեամբ։ Ս. Էջմիածնի վերանորոգութեան՝ 200 ր., Ս. Էջմիածնի ճեմարանին՝ 200 ր., տեղու Բարեգործական Ընկեր. ճիւղին՝ 200 ր., Ախալցխայի երկսեռ գպրոցներին՝ 200 ր., և քաղաքս աղքատներին 100 բուբլի։

«Հանգուցեալի մարմինը մայիսի 3-ին յանձնեցին հողին։ Դագաղին ուղեկցում էր խառն բազմութիւն՝ քաղաքիս ունևոր և հասարակ դասակարգից։ Դագաղը կրում էին իրենց ուսերի վրայ։»

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԹԵՐԹ

22 մայիս 1893

Մասիսի վաղուան թիւը կը պարունակէ տաղանդաւոր դերասանուհի Տիկին ՀՐԱՉԵԱՑԻ պատկերը։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՆԴՈՒԽՏ [Խմբագրական] ԴՐԻԳՈՐ ՉՈՀՐԱՊ
ՄԵՐ ՊԱՏԿԵՐԸ (Տիկին Հրաչեայ)
ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ
ՕՏԵԱՆԻ ՆԵՐԻՒՆ ԿԵԱՆՔԸ (Թղթակցութիւնը Օտեանի եւ Մայրայի.—Անտիպ ոտանաւոր մը)
ԵՒՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ
ՔԵՐԹՈՒԱԾՔԻ [Լրատուական կրկնիւ՝ Մայիսի անծրեւները]
ԿԱՐՕ
ԽԵՂՃ ՏՂԱՅ (ՀՈՐԱՂԷՊ)
Ը. ԱԼԻՓԱՆԸ
ՎԻՊԱՆԻ [Ժողովրդական բարքեր ու երգեր]
ՆԱՀԱՊԵՏ
ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ծաղիկ չաբաթաթերթի վաղուան թիւը կը պարունակէ հետեւեալները։

Առաջնորդող յօդուած։ Տիպարներ։ Ա. Ա. Սուրէնեան։— Մանկանց Խորվիրապները. Եղիա Տէմիրճիպաշեան։— Շարաթը, Ա. Ա. Սուրէնեան։— Լեզուի խնդրոյն վրայ լեզուական կարճ ըսէ՛ր, Ե. Տէմիրճիպաշեան — Ոսկի ակռայի պատմութիւնը, Ա. Ա. Սուրէնեան։— Անտէր գոնար, Ցիշատակ (Բանաստեղծութիւն)։— Աբիկեան Բարադան, Գ. Մելիքոսեան։— Ազգիկնց դաստիարակութիւն բարոյական, Սեպուհ։— Իմաստութիւն նախնեաց, * * *։— Խօսակցութիւն բերժշկին, Ե. Թ. Հինգլեան։— Ծաղկանց լեզու, Ս. Դ.— Թղթակցութիւնք։— Մեր հորիզոնէն դուրս։— Շաբաթուան Ազգային եւ Ներքին լուրերը։— Հանելուկ։

Ծաղիկ Շաբաթաթերթի տարեկան բաժանորդագինն է 50 դրուշ։ Դիմել առ Տընօրէն-Հրատարակիչն Ե. Գ. Փալասչեան, Կ. Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Շէյխ-իւլ Իսլամ խան։

Լրագրավաճառաց քով ձեռքէ կը ծախուի։

Հատը 40 փարա։

Անորոշ լուրեր

Ի ԿԱՅՍ։ ՊԱՇԱՏ։ — Բարձր։ Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր։ Սպարապետը և Ներքին գործոց Վսեմ։ Նախարարն եւ Վսեմ։ Սուլթանի հրամանները։

Ի Բ։ ԴՈՒՌՆ։ — Ֆրանսական և պարսկական դեսպանը երէկ Բ։ Դուռն երթալով՝ յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր։ Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ։ Նախարարին և Վսեմ։ Խորհրդականին հետ։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպանատունը Արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնած է իւր կառավարութեան կողմէ պատրաստուած վիճակագրութիւն մը՝ ի մասին կարուածոց, դրամական երաշխաւորութեանց, հանրային օգտին յատուկ անտուկներու և մարդահամարի։ Այդ վիճակագրութիւն յանձնուած է ձեռնհաս իշխանութեան։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղն երէկ եւս խորհրդակցութիւններ կատարեց այն օրինական ծրագրոյն վրայ որ կը սահմանէ Բէժիի վարչութեան և ծխախոտ մշակողաց փոխադարձ պարտականութիւնները։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղեաց արտօնատէր Պ։Բաուլա, որ անօրէն Պ. Բիլմանի հետ մինչև Էնկիւրի գնացած էր, մայրաքաղաքս դարձաւ։

Պ։ Բաուլա երէկ Բ։ Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր։ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ փոխադրութեանց միջոցները դիւրացնելու և զայնս աւելի կանոնաւոր եղանակաւ կատարելու մասին հարկ եղածն ի գործ դնելու համար կազմեալ յանձնաժողովն, որ ի նիստ կը գումարէր Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ, իւր խորհրդակցութիւններն աւարտած է։ Այս յանձնաժողով անանոց վիճակագրութիւն մը պատրաստած է, որուն մէկ օրինակը պիտի մատուցուի Սպարապետի Դրան և մէկ օրինակն ալ Ներքին գործոց Նախարարութեան։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ։ — Բերաի պատժականատեանի քարտուղարներէն Ահմէտ Մուհիէտտին էֆէնտի, ծրագիր մը մատուցանելով Դատական Նախարարութեան, հետեւեալ առաջարկութիւնն ըրած է։

Վստահութեան դեղձման, խարդախութեան, գողութեան, վնաս հասցուցնելու, գանակոծման, վիրաւորման և այլ այդ կարգի հանրային իրաւանց յատուկ դատերու առթիւ՝ անձնական դատախազ երբեմն դատին հետամուտ չեն ըլլար և երբեմն ալ չեն դիմեր ըստանալու դատարանի վճռով որոշեալ դումարն և այդ դումարներու քանակութիւնը տարեկան 5—10,000 ոսկւոյ կը հասնի։ Մուհիէտտին էֆէնտի առաջարկած է որ այդ դումարները, վճիռն արձակուելէ յետոյ՝ դատապարտեալ կողմէն գանձուելով իբրեւ աւանդ յանձնուին Դատական Նախարարութեան Մնտուկին և յարմար պայմանաժամ մը որոշուի, որոյ միջոցին եթէ անձնական դատախազը դիմում ընէ՝ դրամն յանձնուի՝ օրինական տուրքը առնուելէ յետոյ, իսկ հակառակ պարագային մէջ՝ իբրեւ հասոյթ արձանագրուի, որով տարեկան 20,000 ոսկւոյ մօտ հասոյթ մը պիտի գոյանայ։

ԱՆՏԱՌԱՑ, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութիւնը որոշած է պտուղներ և բանջարեղէններ չորցնելու յատուկ մեքենայներ բերել տալ Եւրոպայէն, որպէս զի Թուրքիոյ մէջ արտադրեալ պտուղներն ու բանջարեղէնները ամեն եղանակի մէջ կարելի ըլլայ ի վաճառ հանել։ Այդ մեքենայք առայժմ Պրուսայի ու Էնկիւրիի նահանգները պիտի ղրկուին և եթէ օգտակար արդիւնք մը ունենան, անոնց գործածութիւնը պիտի ընդհանրացուի ամեն գաւառաց համար։

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔ։ — Գաւառաց քրիստոնեայ հասարակութիւններն արտօնեալ են իրենք իրենց մէջ կառարելու զինուորական տուրքի (Պէտէլ Ասքէրէյ) բաշխումն ու գանձումը։ Այդ տրնի կուսակալութիւնը վերջերս ծանուցած ըլլալով ձեռնհաս իշխանութեան թէ այս գրութիւն յապաղումներ առաջ կը բերէ որոց կանոնաւոր գանձման մէջ, որոշուած է որ այդ նահանգին մէջ զինուորական որոց գանձումը կատարուի հանրային հասութից գանձման կանոնագրին համաձայն։ Այս որոշում հաղորդուած է Ֆէնէրի Պատրիարքարանին։

(Մէնէրմէ)

ԴԱՇՏԱՑԻՆ ՀԱՅԿԵՐՈՑԹ։ — Երէկ ալ բժշկական վարժարանի զինուորական ու քաղաքային ճիւղին պաշտօնեայք, ուսուցիչք և աշակերտք Քեաղրտխանէ գնացին, ուր հացկերոյթ մը տրուեցաւ իրենց։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան առաջին թարգման Պ։ Իվանոֆ որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ և ուղղակի Պէշիքտաշէի դեսպանատունն իջեւանեցաւ։

Պ։ ԱՐԹԻՒՐ ՆՕՊԼԷ, ընդհ։ տնօրէն Հանրային Պարտուց վարչութեան, որ երկու ամսէ ի վեր Եւրոպա կը գտնուէր անձնական տկարութիւնը դարմանելու, մայրաքաղաքս դարձաւ։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՐ։ — Երէկ ծանուցինք թէ կայս։ Իրատէի մը համաձայն՝ Պէրութ-Դամասկոս-Հօրանի երկաթուղւոյն Ֆրանսական ընկերութեան ներկայացուցիչ Եուսուֆ Մութրան էֆէնտին տրուած է Սուրիոյ երկաթուղւոյն շինութեան ու շահագործման մենաշնորհը։ Այս գիծ պիտի անցնի Հօմսէն, Համաէն, Հալէպէն և կանգ պիտի առնու ի Պիրէճիկ՝ Եփրատի վրայ։ Եթէ գիծը երկարել հարկ ըլլայ, Մութրան էֆէնտիի ընկերութիւնը նախապատութիւն պիտի ունենայ ուրիշներու վրայ։ Շինուելիք գծին երկարութիւնը պիտի ըլլայ 560 քիլոմէթր։

ԿԱՐԿՈՒԻՏ։—Պրուսայի Իւշչագ գաւառակի չրջակայ մէկ քանի գիւղերուն մէջ կարկուտ ու անձրեւ տեղալով՝ արտեր ու այգիներ մեծապէս վնասուեր են։ 164ի չափ մեծ ու փոքր անասուններ եւս խղդուեր են հեղեղներուն մէջ։

ՈՒՂՂ ՈՒ ԴԵՐԱՆ։—Քեաղրտխանէի կողմը գտնուած մէկ քանի ուղտեր անցեալները հեռագրական երեք գերաններ կոտրած ըլլալով՝ հաղորդակցութիւնք դադրեր էին, սակայն անմիջապէս կարկ եղած նորոգութիւնք կատարուած են։

ԲԵՌՆԱԿԻՐԲ։ — Քաղաքապետութեան ժողովն սակայայ մը պիտի պատրաստէ յորում պիտի նշանակուին բեռնակրաց վճարելի վարձքն՝ բեռերու ծանրութեան, տեսակին ու վայրերու հեռաւորութեան համաձայն։

ՍՊՈՒՆԳ ՈՐՍՍՅՈՅՆԵՐ։ — Հանրային Պարտուց վարչութիւնը Ամիրիկեան Տրիպոլոյ բոլոր եկեղեցիները մասնաւոր պաշտօնեայ չունենալուն համար, սպունգ որսացողները առանց պէտք եղած արտօնութիւնն ստանալու, կը չարունակեն ի գործ դնել իրենց արհեստը։ Նկատելով որ այս վիճակը Պետական Գանձուն վնաս կը պատճառէ, Հանրային Պարտուց վարչութիւնը առաջարկած է Ներքինի Գործոց Նախարարութեան, Նաւահանգստի և առողջապահական պաշտօնեաներուն յանձնել սպունգ որսացողներուն վրայ հսկելու գործը։ Ներքինի Գործոց Նախարարութիւնն ընդունելով այս առաջարկը, Ծովային Նախարարութեան և Առողջապահական վարչութեան հաղորդեց հարկ եղածը։

ՄԱՐԱԽ։—Սէլանիկի Բէօբրիւլի գաւառակին մէջ մարախներ երեւան եկած և սկսած են վնասել հունձքերուն։ Կուսակալութիւնը Հանրօգուտ չինութեանց Նախարարութեան դիմած է որպէս զի այդ վնասին առաջն առնլու համար հարկ եղածն ի գործ դրուի։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ։—Քիոսի մէջ Գաբտան եօրկի անուն մարդ մը մեռած է հարիւր տասնեւութ տարեկան և բազմաթիւ զաւակներ, թոռներ ու թոռան որդիներ թողած է։

ԲԵՐԱՅԻ պատժական ատեանը վեց ամիս բանտարկութեան դատապարտեց Մառի անուն իտալացի կին մը, որ Ղալաթիոյ մաքսատան մէջ պաշտօնավարող ոստիկան Հասան էֆէնտին գանկոծած էր, իւր պաշտօնի կիրառման պահուն։

ԷՐԻԿՍ ԳՈՂ Է։ — Այս խօսքը կ'ըսէր անցեալները խափշիկ կին մը Սելանիկի դատարանին առջեւ։ Մատնացոյց ընելով խափշիկ մը որ իր դէմը կեցած էր և որ իր ամուսինն էր։ Կինը անձամբ ոստիկանութեան դիմած ու ձերբակալել տուած էր երիկն իւր գող։ Պատմենք իրողութիւնը։

Տարի մը առաջ Սելանիկի մէջ պատահած մեծ հրդեհին կ'այրի նաեւ այս ամուսին բնակարանն ալ ու կը մնան անպատսպար։ յոյս ալ չունէին որ իրենց տունը վերաշինուի թաղապետութեան կողմէ։ Կինը տեսնելով իրենց թշուառութիւնն ու ամուսնին յուսահատութիւնը, սիրտը չդիմանալով՝ կը յայտնէ երկանը թէ իրենց այրած տունին պարապ հողին մէջ գումար մը թաղած ունի։ Ուստի, երիկ կնիկ գիշերանց այդ տեղ կ'երթան և կնոջը ցուցուցած տեղը փորելով, ամուսինը երեք կարաս դուրս կը հանէ, մէկը ոսկիով լի, միւսը՝ մահմուտիէ ոսկիով և երրորդը բուպլիով, համագումար ութը հարիւր ոսկի։ Ամուսինը կը համոզէ իր կինը որ այն գիշերը չառնեն այդ գումարն ու աւելի յարմար ատեն մը տանին զայն։ Ու նորեն կը թաղեն։ Քանի մը օր ետքը կինը կը տեսնէ որ երկիք ծախսեր կընէ։ կը կասկածի, կարասներուն թաղուած տեղը կերթայ չտապով և ի՞նչ տեսնէ։ անոնց հետքն իսկ չկիար։ երկանը վրայ կը վազէ և կը ստիպէ զայն որ երեւան հանէ ոսկիները։ խափշիկը մտիկ չընար։

Եւ հիմակ կնիկը դատի քաշած է ամուսինը՝ պահուած գանձէն իր իրաւունքը առնելու համար։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ։—Պ. Քիւլման 400 ոսկի և Վիթալի կոմը 20 ոսկի նուիրած են Բերայի գերմանական հիւանդանոցին։

ՕՍՄ. ՄԻԿԱՌԷԹի արտածման ընկերութեան ընդհ։ տնօրէն Պ։ Արթիւր Լանկ մայրաքաղաքս հասաւ Բարիզէն և Սիրքէճիի կայարանէն ընդունուեցաւ նոյն ընկերութեան Լոնտոնի ճիւղին տնօրէններուն՝ Պ. Պ. Պուլթի և Ռոպէրթսի կողմէ։ Պ. Արթիւր Լանկ եղբօրորդին է ծխախոտի Ռեժիի առաջին տնօրէն Պ. Համիլթըն Լանկի։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ դեսպանն ու դեսպանուհին իրենց բնակութիւնը Պէյօղլուի մամարանոցը փոխադրեցին։

ԳՈՂԵՐ։—Նախընթաց գիշեր քանի մը գողեր կը փորձէին Բերայի Բինար փողոցի թիւ 32 տունը մտնել, երբ թաղին պահապանն ու երեք ոստիկանք վրայ հասնելով՝ ձերբակալեցին զանոնք և Թարլա-Պաշըի պահականոցը տարին։

ԳԱՐԱՍԻԷՆ կը գրեն թէ չրջակայ գիւղերէ միայն մէկ Էմինէ անուն կին մը երկուրեակ զաւակներ ծնելէ յետոյ, երեք օր վերջը երկու զաւակ եւս ծներ է՝ որոց երկուքը մանչ և երկուքն աղջիկ։ Ասոնցմէ մին հինգ օր յետոյ մեռեր է, երկրորդը՝ ութ օր և միւս երկուքն ալ տասներկու օր յետոյ։ իսկ խեղճ մայրերնին ալ քսան օր վերջը մեռեր է։

ԲՐԷՎԷՋԱԷՆ կը գրեն թէ գաւառին կառավարիչ Ատտիւրրէֆի փաշա ծանրապէս հիւանդացեր է։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ կուսակալութիւնը հրահանգ ուղղած է ձեռնհաս պաշտօնէից՝ սերմի համար արմտիք և այլն բաշխել Եըլոբզիի գաւառակի երկրագործ դասուն, որ ձմեռուան սատակութեան պատճառաւ օգնութեան կարօտ վիճակի մէջ կը գտնուի։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻՆ մայիս 19 թուականաւ կը հեռագրեն թէ քանի՞ չափ անձեր, որք արմտիք գնելու համար Տիարպէքիր կ'երթան եղեր, մայիս 18 ի գիշերը Արզընիի մօտ Պահրը Իլիա գիւղին մէջ իրարու հետ կռուելով՝ Բալուցի Ահմէտ անուն մարդ մը սպաննուեր է և սասը եղբայրները, Նէֆիս ու Զէկիֆօ, վիրաւորուեր են։ Զարագործներէն՝ Իսմայիլ, Խալիլ, Ալի ալ Ահմէտ ձերբակալուեր են։

ԾՈՎԱՀԷՆԵՐ։—Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն տասն և հինգ մարդիրբ բաղկացեալ ծովահէններու խումբ մը մայիս 14 ին Հռոդոսի մօտ կղզի մը ելեւլով չգոհնալային Բանէլլենիք ընկերութեան պաշտօնեայներէն Բինեսոի տանը վրայ յարձակեր է։ Ծովահէնք հինգ հոգի սպաններ և Բինեսոի ստակներն ինչպէս նաեւ ընկերութեան յատուկ երկու հազար Մէքսիկէները յափշտակելով փախեր են։ Տեղական կառավարութիւնը պաշտօնեայներ ղրկեր է այդ չարագործները ձերբակալելու համար։

ՀՌՈԴՈՍԷՆ կը գրեն թէ այդիներուն մէջ վնասակար ճճի մը երեւան եկած է և կը վնասէ որթատունկերուն։ Տեղւոյն երկրագործական պաշտօնեան ձեռնհաս իշխանութիւնէն հրահանգ խնդրած է հարկ եղածն ի գործ դնելու համար։

ԱՅՏԸՆի գաւառին շրջակայ մէկ քանի գիւղերուն մէջ ամսոյս 9ին սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով՝ մեծամեծ վնասներ հասուցեր է արտերուն և այգիներուն։

ՄԱԽՍՈՒՄԷի Գաբրէալ շոգենաւն երէկ խրեցաւ Մօտայի նաւամատոյցին մօտ, սակայն կղզիներէն դարձող շոգենաւն օգնութեան փութալով ազատեց զայն։

ԷՆԿԻՒՐիի կուսակալ Ապէտին փաշա, որ յօգտաւէտ կը տառապէր, ապաքիներ և սկսեր է յաճախել իւր պաշտօնատեղին։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպան Խատուլլահ խան յառաջիկայ կիրակի օր Պրուսայի Ջերմուկները պիտի երթայ։

ՈՂԶԱՐԲ։— Նախընթաց օր եւ երէկ Զմիւռնիոյէն, Պանտրմայէն ու Գարապիդէն մայրաքաղաքս բերուեցան 5600 ոչխարներ ու 2000 գառնուկներ։

Պէրութէն ու Պաթումէն ի մասոյ մայրաքաղաքս պիտի բերուին 9500ի չափ ոչխարներ։

Սառպէրի իբրեւ անհիմն կը հերքէ Քոնտիենտալ-Թելեգրաֆի այն լուրը թէ Սուրիէն բերուած ոչխարներու մէջ հիւանդութիւն մը ծագած ըլլայ։

ՊՕՐՍԱՅ գօմիսեր Իսմայիլ պէյ երէկ իրիկուն Ղալաթիոյ հրապարակէն անցնելով՝ երկաթուղւոյ վիճականութեան շահող թիւերը պարունակող ցուցակ մը կը գնէ զայնս ծախող տղաքներէն։ սակայն թուականը նայելով կը տեսնէ որ անցեալ անգամուան վիճակահանութեան ցուցակներն են։ Իսմայիլ պէյ ձերբակալել կուտայ այդ տղաքներն և յետ քննութեան կստուգէ թէ յոյն տղայրիշ մը բալական ատենէ ի վեր սովորութիւն ըրած էր նախորդ վիճակահանութիւններն մնացած ցուցակները վաճառել տղաքներու միջոցաւ։ Տպագրիչը յանձնուած է ոստիկանութեան։

ԱՐԿԱԾՔ։—Երէկ, Գալաց կողմը սրճարանի մէջ Տանիալ պէյ ու Հաֆիզ Մեսուտ էֆէնտի անուն երկու մարդիք իրարու հետ կատակներ կ'ընէին, երբ վերջնոյն ձեռքը գտնուած զմեկին Տանիալ պէյի կողը մտաւ և վիրաւորեց։ Ոստիկանք իմանալով պէտք եղածն ի գործ դրին։

—Երէկ ի Գումգաբու, 15—16 տարեկան Հիւսէյին անուն տղայ մը ծուռն ինկաւ, սակայն Երուանդ ու Համիկ անուն երկու ձկնորսներ օգնութեան փութալով ազատեցին։

—Գուգկունճուքցի Քեռուզ անուն կին մը երէկ ծանր արկածէ մը ազատեցաւ։ Ի Պոլիս Սուլթան Ահմէտի առջեւ թրամուէյի մը կառքէն վար իջած պահուն, հակառակ կողմէն եկող կառք մը գետինը տապալեց զնա, սակայն անմիջապէս կարելի եղաւ կառքը կեցնել և կին ազատել անմիջական արկածէ մը։

ՍԱՌ. ՊԷՌՆԱՌ

Տիկին Սառա Պէռնառ մայիս 16ի իրիկունը Բարիզ հասեր է, ուր 24 ժամ միայն պիտի մնայ՝ քանի մը գործեր կարգադրելու և մտերիմներու ձեռքը սեղմելու համար։ Մեծանուն դերասանուհին իր որդւոյն՝ Պ. Մօռիս Պէռնառի տունը իջեւաներ է, վասնզի Բէռէյռ պուլվարին վրայ իր կառուցանել տուած չքեղ բնակարանին շինութիւնը միջոնապէս աւարտած չէր։ Յաջորդ օրը, տիկին Սառա Պէռնառ պիտի մեկներ Բարիզէն և ուղղակի Լիզբոն պիտի երթայ՝ վիճանալու համար իր խումբին, որուն հետ պիտի ուղեւորին դէպ ի հարաւային Ամերիկա, «Բասիֆիք» ընկերութեան Բօ՚ոլ՚ի չոգենաւով։

Ամերիկայի մէջ՝ Սառա Պէռնառի ներկայացումները պիտի տեւեն մինչև սեպտեմբեր, որմէ ետքը մեծ արուեստագէտը Բարիզ պիտի դառնայ ու 1893—94ի թատերական ամբողջ շրջանին մէջ ներկայացումներ պիտի տայ Ռընէսսանս թատրոնը զոր ինք վարձած է։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲ

Առաջիկայ կիրակի մայրաքաղաքս կը հասնի Պ. Լապրիւնի կազմած իտալական օպերայի խումբը, որ ամառնային ներկայացումներ պիտի տայ ի Բերա, Քոնքորտիայի պարտէզին մէջ։ Այս ներկայացումներ պիտի սկսին յաջորդ շաբթուն։

Մեր այսօրուան չորրորդ երեսին ծանուցումներուն մէջ կը հրատարակուի Համպուրկի Մ. Մ. Վալանթէն և Ընկ. հանրածանօթ զրամատան ազգն։ Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս ծանուցումին վրայ։ Խնդիրը մասնաւոր ձեռնարկի մը վրայ չէ, այլ պետական վիճակահանութեան մը, զոր արտօնած և երաշխաւորած է կառավարութիւնն։

ԱՌԻԹԷՆ ՕԳՈՒՏ ԳԱՂԵԼ

Հայերէնի, Ֆրանսերէնի, Պատմութեան, Թուաբանութեան եւ Զուգահեռութեան մէջ հմուտ եւ ճարտար՝ ու երկար տարիների, ի վեր դպրոցի մէջ տեսչուհւոյ պաշտօն կատարող օրիորդ մը կը փափաքի կեդրոն քաղաքի մը մէջ տեսչուհւոյ պաշտօն վարել եւ ի հարկին վերադիտելու դասերն ալ ստանձնել։

Դիմել՝ «Արեւելք»ի խմբագրատունը։
601 4—5

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 1 Յունիս։ — Անգլիոյ Պանքային չաբաթական հաշուեկրէն կ'երեւի թէ մեծաղարաւին վրայ աւելցած է 2,035,000 ոսկի, թուղթերէն պակսած է 634,000, պանքոմանները պահեստին վրայ աւելցած է 1,853,000 ոսկի, որով համեմատութիւնն է 41.53 առ 100, մինչ անցեալ չաբթուն էր 37.90 առ 100։

ԱԹԻՆԷ։ — Կառավարութիւնը կը բանակցի Լոնտոնի Համպրօ դրամատան հետ շրջանի միլիոն անգլ. ոսկւոյ փոխառութեան համար, իբրեւ գլխաւոր միջոց կտրոնները վճարելու 2½ տարի և թղթադրամը պահեստելու։

ԼՈՆՏՈՆ։ — Երեսփ. Ժողովոյ մէջ կառավարութիւնն յայտարարեց թէ 1891 յունիս 4էն ի վեր, երբ կառավարութիւնն յայտարարութիւններ ըրաւ Երբեակ Նիզամակցութեան վրայ և անոր հետ Անգլիոյ յարաբերութեանց վրայ, եւրոպեան կացութեան մէջ ոչ է փոփոխում տեղի չէ ունեցած։

ՓԱՐԻԶ։—Առաջարկուած էր որ կառավարութիւն ետ տայ 50,000 ֆր.ը, զոր սեղանաւոր Վասթօ տուած էր առ Պ. Ռուվիէ, Բանամայի դրամէն, պուլանժէական պայքարին ժամանակ։ Երեսփ. Ժողովոյ յանձնաժողովն, այս առաջարկութեան վրայ խորհելով, 3 ի դէմ 4 քուէով որոշեց որ նոյն ինքն Պ. Ռուվիէ ետ տայ զայդ գումար։

—Չօր. Մարքի տը Կալիֆէ իբրեւ արտասովոր դեսպան Լոնտոն պիտի ղրկուի Երկրի դքսին հարսանեաց ներկայացնելու։

—Փարիզի նոր քաղաքային խորհրդոյն ատենապետ ընտրեցաւ արմատական Պ. Ալֆոնս Ինպէռ։

ՊՐԵՍԼԱՒ։ — Մին Կալիֆայէ և միւսը Պրեսլաէ մեկնած երկու կառախումբք իրարու զարնուեցան։ Շատ ճամբորդներ վիրաւորեցան։ Հաղորդակցութիւնը ընդհատեցաւ։

ՏԱՆՅԻԿ։—Վիլհելմ կայսր հոս եկաւ նոր մարտանաւու մը իջուցման ներկայ ըլլալու։

Վակտրան

ԴԱՒԱԹԻ, 20 Մայիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒՆԴԱՒՈՐՈՑ

3 տարի Լոնտոնի վրայ	111 ½
3 » Փարիզի »	22 75

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՓՈՒՆԴՈՒՏԷ

Երկի երեկոյ գոց. [Միաց. Դ. Ոսկի]	24 3½
Բերայի մէջ »	— —
Ուրբաթ առաւօտեան »	24 05
Կէս օրին »	24 06½
Թանկագոյնը Օսմանիյէ. երկի երեկոյ	— —
» » ժամ 3ին	— —

ՀԵՌԱՁԱՅ

ԴՈՒՐԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

1876ին, երբ աշակերտ էի Իւսկիւտարի Ճեմարանին մէջ, հայերէն լեզուի համակրելի ուսուցիչս՝ Տ. Եղիշէ Ծ. Վրդ. Դուրեան, (յայնժամ Միհրան Դուրեան) մեր դասընկերներէն միոյն՝ Արմենակ Բ. Ատուռածատուրեանի օրինակել տուած էր վաղամեռիկ բանաստեղծ եղբօրը Նամակներն և պատուիրած էր մեզ եւս օրինակել և կարդալ զանոնք ստէպ։

Այդ ընտիրակութիւնները լափեցինք, անյագ էինք, բայց ա՛լ ուրիշ չկար։ Երբ իմացանք Եղիշէ վարդապետէն թէ Պետրոս դեռ ունի շատ ձեռագրեր, որոնք կը գտնուին մեծ մասամբ Տիգրան Գալէմճեանի քով, հետամուտ եղանք զանոնք ձեռք բերելու, երբ առիթը ներկայանար։

1880ին ձեռնարկեցինք Շաղպադիանի Ազբլն ի գրաբառ թարգմանել և գրական Մասնախումբ մը կազմել։ Սիմոն Գաբամաճեան, Արմենակ Ատուռածատուրեան, Յարութիւն Գազարեան և ես էինք այդ մասնախմբին անդամները։

Այնէնքնիս ալ 17—18 տարեկան պատանիներ էինք, այն ինչ թղթած վարժարանը։ Թարգմանութիւնը լմնցաւ, բայց տպագրութիւնը մնաց։ ուստի որոշեցինք բաժանորդագրութիւն բանալ և յայտնեցնք 1200 զրուշ հաւաքել, տպագրութիւնն ուսարտելու համար։

Բայց մեր բուն նպատակն էր Պետրոս Դուրեանի գործերը ձեռք բերել և հրատարակել Ազբլին հասոյթովը։

Տիգրան Գալէմճեանէ՝ 1880ին մեր շաբաթական բաժիններովը՝ դնեցինք երկու անտիպ թատերախաղեր, Պետրոսի ձեռագրովը։

Դժբաղդաբար անոր մէկ ողբերգութիւնը չկրցանք ունենալ, որովհետև կորսուած էր։ Գալէմճեան խոստացաւ գտնել և մեզ յանձնել։ ուստի 1880ին Մաշ։ օրաթերթի մէջ ծանուցում մը հրատարակեց անոր կորուստը իմացնող, բայց ձեռագիրը չգտնուեցաւ։

Յայտնի որոշեցինք նամակներն ու անտիպ թատերախաղերը տպագրել, բայց ժամանակին գտնուած արգելքները մեր այս փափաքը չպսակեցին, ուստի ուշացուցինք Ազբլի Յառաջաբանին մէջ։ «Իմ մի ունիմք ածել ի լոյս գտնայիպ գործս վաղամեռիկ բանաստեղծին, Պետրոս Դուրեանի, ցանկալուն այժմեան մերազնեայ բանասիրաց։»

Ազբլն հրատարակ եղաւ, տիկին Զապէլ Տոնէլեան ալ երեւցաւ իւր գրադատարանեան 1881 մարտ 7ի Թերթիմը Լիֆեբրի մէջ, բայց ոչ այն ոգւով որով կը գրուին հիմնական նպատակաւոր քննադատականք ոմանք, այլ լուրջ, խոհուն ու անկողմնակալ դատողութեամբ։

Այնքան մէկ տարուան մէջ կ'սպառի և գրական մասնախումբն հեղգհեղգ կը հրատարակէ եղիշէ վարդապետի Ընդէր Աստուածէր և Բառաքէորէնքը։

1885ին մասնախմբին անդամները կը ցրուին մին՝ Յունէքրանդրիա, միւսն ի Պուլկարիա, և ես ի Նիկոմիդիա կ'ուղեւորիմ։ իսկ Իւսկիւտար կը մնայ Սիմոն Գաբամաճեան։

Այն ատեն մասնախումբն իւր գոյութիւնը պահած էր թէեւ, բայց գործունէութիւնը դադրեցուցած։

1890 մայիս 1ին կը գտնամ Նիկոմիդիայէն, մասնախումբն նպատակն ի գործ դնել կուզեմ առանձին՝ հրատարակելով միայն Դուրեանի ոտանաւորները, երկու տպող թատերգութիւնները, նամակները, դամբանականը և յօդուածները։

Բայց որովհետև մեռնող հեղինակի մը գործոց հրատարակութեան հետ անհրաժեշտ էր նորա կենսագրականաց, կասկած տեղեկութիւններ հաւաքել։ կարծեմ 1891ին էր, Աշխատասիրէն կը հրատարակուի, որուն կողքին վրայ կը կարդայի. Դուրեանի կենսագրութիւն և ստեղծագործութիւն հրատարակելի։ Առանց կասելու այս կանխակալ խոստումէն, գործս յառաջ տարի։ թէեւ ձեռնարկութեան սկիզբն հանդիպեցայ քննադատական քաջի մակ գործս անյաջողութեան մատնել ուզող յօդուածներու, բայց անվնաս անցայ անոնց քովէն, եւ ահա աւարտման մօտեցայ։

Այս կերպով Դուրեանի յիշատակը վերակենդանացնելու փափաքս գրեթէ իրականութեան հասուցի։ կը մնար չիրիմը գեղազարդել և ներկայացնել թարգմ։ կամ թշնամիներ թատերախաղն, որ երբէք ներկայացուած չէ գրեթէ քառորդ դարէ ի վեր։ Ուստի անցեալ տարի ընկեր-հրատարակչէս, Պալենց Էֆէնտիէ խնդրեցի որ Դուրեանի այդ թատերգութիւնը ներկայացնել տանք ինչպէս չիրմին գեղազարդութեան, բայց յայնժամ պարագայք չնպաստեցին, ուստի և մենք մտածեցինք՝ հաւանութեամբ ծնողացն՝ հեղինակի իրաւունքը գործածել այս նպատակին, և զայս հրատարակեցի յայնժամ Աբեւելքի մէջ։

Բայց անցեալ շաբթու՝ Ջանիւք Տիրան Էֆէնտի փափաքանի որ կատարած էր հարկ եղած ձեռակերպութիւնները, թարգմ։ կամ թշնամիներն ներկայացման արտօնութիւնը ստանալով, որոշեցինք Պալենց Էֆէնտիի հետ մեր առաջուան նպատակն ի գործ դնել մօտաւոր ժամանակի մէջ։

Երբ այս փափաքս ալ իրագործուի Դուրեանի յիշատակին համար, կը մնայ դեռ պարտք մ'ալ, իւր հոգւոյն համար աղօթք։

«Գիտեմ, քիչ առնէն պիտի մեռնիմ, արցունքի տեղ՝ դագաղիս վրայ երկու խօսք, հառաչանքի տեղ՝ երկու չունչ աղօթք հոգւոյս համար, և վերջի տեղ՝ երկու փունջ ծաղիկ գերեզմանիս վրայ, ես ա՛լ մեռած չպիտի ըլլամ, այլ միշտ դալար ու կենդանի պիտի մնամ։»

Ասոնք ալ կը խնդրէ Պետրոս իւր նամակներէն միոյն մէջ։

Այս խօսքն և աղօթք Դուրեանի դագաղին վրայ եղան, այդ ծաղիկներէն ու ծառերն ալ պիտի դնենք հոն, որ մշտադալար պիտի մնան և մշտադալար պիտի մնայ ինքն ալ մեր սիրելուս համար իր յիշատակն։

Վանդակապատը գեղաշուք պիտի ընծայէ չիրիմն, ուռենիներ պիտի արտասուեն իրենց առկախ ոստերովն։ իւր գրած տապանագիրը պիտի դրոշմուի չիրմին մէկ պարապ երեսին վրայ, պիտի ուզղուի քարը և պիտի յղկուի։ Եւ սակայն աղօթքը մուցուած է շատոնց ի վեր։ Անդամ մը միայն, իւր մահուանէն վերջն, 1888 մայիս ամսուն, երեկոյ մը, Հրդ՝ յուզարկաւորութեան հանդէսի մը առթիւ՝ հանգուցեալ Նար-Պէյ Արբաղանէն կը խնդրէ աղօթել նորա հոգւոյն համար անոր դերեզմանին վրայ, խնդիրքը կ'ընդունուի սիրով, և աղօթքի յիշատակութիւնը կը հրատարակուի 1889 տարուց յունիս 3 և 3923 թիւ Մաշի մէջ։

Անուշա եմ որ այս փափաքն ալ պիտի կատարուի ի մօտոյ։ Տարւոյս մեծ պահոց մէջ անձամբ դիմեցի Դեր։ Տ. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեանի և խնդրեցի Ս. Պատարագ մատուցանել և պաշտօն կատարել Դուրեանի հոգւոյն համար։ Սրբազան Հայրն ընդունեց սիրով և խոստացաւ կատարել, նորա գործոց Ա. Հատորին հրատարակութիւնէն վերջ։

ԲԱՐՍԵՂ Ե. ԷՖՕՒԷՐՃԵԱՆ

Սկիւտար, 1893 մայիս 18

Գաղառական շաբթոյ

ԵՐԵՍԻԼ, 28 ապրիլ

Տեղւոյս Առաջնորդ Տ. Խորէն Սրբազանի մարտ 3ին ի Պարիզաբքան ուղղեալ հեռագրաւ մը առաջնորդական պաշտօնէն հրաժեշտ տալը՝ ծանուցուած էր արդէն։

Այս անգամ գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ Ն. Գերապատուութիւն յօժարած է վերստանձնել իւր պաշտօնը։

Իրաւամբ կ'ըսենք «գոհութեամբ», զի թէեւ յընթացս չորեքտասանամեայ պաշտօնավարութեան, մեր Գեր. Առաջնորդն իւր վարչական հմտութեամբ և քանի մը անմոռաց ծառայութեամբք չնորհակալ արած է իւր հօտը, բայց սա՝ տակաւին Ն. Գերապատուութեան կարողութենէն յուսալից ակնկալութեամբ կ'սպասէ կարեւորագոյն աշխատութիւններ կրթական ու հոգեւոր-ազգային գործոց վերաբերութեամբ, որովք առաւել ևս պիտի գնահատուի անչուշտ իւր արդիւնաւոր պաշտօնավարութեան շրջանը։

Ցորչափ անջրպի թաղերու ջրուղեաց չինութեան մեծածախս գործն թերկատար էր, Սրբազան Առաջնորդը անձկութեան մատնուած՝ մոտտանջ կը մնար, և իսկ փափաքանաց հակառակ՝ Սողոմոնի մը,—յաջորդիս-վերապահուած կը թուի, կ'ըսէր, կանգնել Ներսիսյ հայոց ուսման տաճարը։

Փառք Աստուծոյ, այժմ որ չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, ջրուղեաց հանրօգուտ, մեծածախս ձեռնարկութիւնն ի գլուխ եկած վերջացած է անցեալ տարիէն ի վեր, Սրբազան Առաջնորդն յոյս ունի այլ եւս, որ Աստուծով պիտի յաջողի կրթական խնդրոյ պարագային մէջ ալ տաճարաշէն Սողոմոնի նախանձելի դերն ստանձնել։

Տեղւոյս հասարակութիւնը ունի իր Առաջնորդին որոշմանց համակերպելու բարեմասնութիւնը։

Տ. Խորէն Սրբազան դայս քաջ գիտէ, և լաւ կշռած է ժողովրդականութիւնը և համարումը, զոր գերադանցապէս կը վայելէ ինք իւր հօտին մէջ։

Ինչ. չափազանցած չենք լիներ, երբ ըսենք, իւր գաւազանը՝ (առաջն։ հեղինակութիւնը), մոգական ազդեցութիւն ունի, զոր երբ շարժէ, աներկիւղ ենք որ ամէն ոք պիտի բոլորուի անոր շուրջը, օժանդակելու իւր սիրեցեալ Առաջնորդին՝ նոր ուրբնդեան կրթական քաջենորգման կենսական գործին մէջ։

—Թէնպէրէլին ո-ոբիլ մրցակից մը։ Այն միջոցին, որ յայլուր անգլիական բրինձը թէնպէքիին մրցակից կը հնարուէր, անդիտակցաբար, հոս ալ ուրիշ հնարագէտներ, անոր տարբեր մրցակից մը կըստեղծէին, մատուտակի (պօյան) արմատ։

Երբ ըսենք թէ անձնապէս նոյն քակ թէնպէքիին համը առած չենք, անշուշտ ալ չէք սպասեր որ այս նոր մրցակցին քաղցրատական արժէքը ձեզ բացատրելու մտօք խօսինք։ միայն՝ եթէ կուզէք հաւատալ զայն գործածողներու վկայութեանը, պատնք ըստ բաւականին հաձելական կը գտնեն եղեր թէնպէքիի այն ժամանակին մրցակիցը։

—Բանի մը ամսէ ի վեր ուշադրութեան առարկայ դարձած կարեւոր խնդիր մը գտացուցէ լուծման մը մօտեցած կը թուի։

Հայաքնակ թաղերու մէջ օրինաց թոյլ տուողներէ ի վեր հաստատուած գինետուներէ յառաջ եկած դանազան վնասուց վրայ բողոքուած ըլլալով, քաղաքիս Վեհ. կառավարիչն՝ Վարչական ժողովոյն հետ համամտութեամբ որոշած է նոյն գինետանց ուրիշ նպատակայարմար տեղ մը փոխադրութեան համար հարկ եղածը իւրագործել։

—Գաւառիս հնձոց վիճակը ինչպէս կը յուսացուէր, լաւ պայմանաց տակ կը նրկատուի։ Եղանակը նպաստաւոր կրնթանայ։ Զանազան տեղերէ թէև մարախի ձայն կը լսուի, բայց հաւատաք կը սրտի միանգամայն թէ անժամանակ ի սրթնում ունեցող այդ դաղրաբերան կենդանին՝ չը պիտի կրնայ այս տարի զգալի վնաս մը տալ ցանքերուն։ Աստուած տայ այնպէս լինի։ եթէ այս անգամ ալ անցեալ տարիներու դառնութիւնները նորոգուէին, շատ պիտի վնասուէին՝ արդէն քնութեան շատ մը զբաղմութիւնն ենթարկուած երկրագործք։

Ամսոյս 23ին Ս. Գէորգայ Ցուռնաց տօնին օրը, զոր տեղային պատճառաւ մը, քաղաքիս հայոց կողմէ ալ յարգելու սովորութիւն եղած է, տեղացոյ սաստիկ կարկուտն՝ սրատանջ վիճակի մը մատնեց երկիւղած հասարակութիւնը։ բայց փա՛ռք Աստուծոյ, դուրսերէն եկած տեղեկութիւններ կիմացուի թէ այնչափ զգալի վնաս մը չէ պատահած, տեղատարափին շուտ դադրելուն պատճառաւ։

—Ս. Ս. Կիւլպենկեանց քաղաքիս Տանպետը, Աղն։ Յովհաննէս էֆ. Կիւլպենկեան՝ երեք օր առաջ Մալաթիայէն քաղաքս ժամանեց։

Գաւառիս գլխաւոր թերքերէ միոյն, բուրդի առեւտրական այս տարի եղանակին մէջ, Կիւլպենկեան էֆէնտիի հոս ներկայութիւնը՝ զգալի ազդեցութիւն մը կընէ հրապարակին վրայ, և գոհութեամբ կողջունեսի ոչ միայն հայոց, այլ և թուրք հասարակութեան կողմէն ևս, որք համաչափ իրաւամբ՝ զրուած են տեղւոյն առեւտրական գործոց ձեռնամուխ կարգ մը Սուրիացի վաճառականաց անհամոյ վարմունքէն։

—Սակագինի ապրանաց։ Շաբթուս մէջ հետեւեալ գներով կը տարուբերին նշանակեալ ապրանք։

Բուրդ,	զանազան	1080—1120	դրշ.
Զամիչ	,,	80— 110	,,
Իւղ	լիտրը	38— 41	,,
Ցորեն	քիլէն	110— 145	,,
Գաղջ	,,	50— 60	,,
Եգիպտացորեն	,,	96— 128	,,
Այծումազ	հատը	10— 13	,,
Ոչխարի	,,	5— 6	,,
Քաշիւղ	,,	35— 36	,,

Հաւանական կը թուի որ բուրդի գինը քիչ մ'ալ վրայ դնէ։ ընդհակառակն ցորենի, գարիի և եգիպտացորենի գիներն ալ զգալի անկումներ կրեն ի մօտոյ։

Ոչխարի մորթին այժմու ամանութիւնը վերագրելի է պատրաստ մորթերու խուզուած լինելուն և քարխլի գնոյն տեղւոյս սովորական սակագնոց բաղդատմամբ զգալի անկումմ՝ կանխիկ հետեւութիւնը կը նկատուի Իսկէնտերունէ յեղեսիա բեռնաբարձի վարձուց զեղչման, որ տեղէս մեծաքանակ մատուռակի արտաքս բերելուն անվրէպ արդիւնքը պիտի լինի։

Ծան.— Գրեցինք երբեմն, և աւելորդ չենք համարիր յիշեցնել ընթերցողներէ զէմ մուացողներուն համար, թէ Եգեսիոյ առևտուրը կը կազմուրի «ամ. լիրան 123 1/2 զրշի հաշուով հիմն բռնուելով։ Տեղական գանձարն՝ 30—նոյնպէս տեղական—լիտրէ և սոյն վերջինն՝ 6 օրայէ կը բաղկանան։ տեղւոյս քիչէն ալ կը համապատասխանէ 120 օրայի։ Գ. Կ. Ռ.

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ԹԻՖԼԻԶԻ ԹԵՐԹԵՐԷՆ ՔԱՂՈՒԱԾ)

Թիֆլիսի վարչի ընկերութեան կառավարիչը՝ իշխան Ամատունին՝ քննութեան տակ լինելով, նոյն ընկերութեան վարչութիւնը պիտի էր հեռագրով ֆինանսների Պ. Մինիստրին և խնդրէ թոյլատրութիւն, որ նոր կառավարիչ ընտրէ վարչի ընկերութեան վարչութիւնը իւր միջից։

Մայիսի 3ին ֆինանսներէ մինիստրութենէն սաստացուեցաւ հեռագրով բացասական պատասխան։

Ֆինանսների Պ. մինիստրը յայտնում է, որ վարչի ընկերութեան վարչութիւնն ունի կանոնադրութիւն, որից նա չպէտք է շեղուէ։ այդ կանոնադրութեան որոշ յօդուածի օրութեամբ՝ վարչութիւնն ընկերութեան վերաբերեալ ամեն գործերի համար, հետեւաբար և նրա կառավարիչ ընտրելու համար կարող է և պէտք է դիմէ ընկերութեան լիազօրներայայտնիչներին, դրանց արտակարգ ժողով գումարելով։ Լիազօրների ժողովը կը վճռէ ընթացիկ իրողութիւնը։

Ինչպէս իմանում ենք, վարչի ընկերութեան վարչութիւնն այդ պատասխանն ստանալով պիտի գրէ Պ. մինիստրի ցոյց տուած ճանապարհով—այսինքն կանոնադրութեան համաձայն։

—Նովոյե Վրեմյա ասելով՝ Երեւանի նահանգապետ գեներալ Ցիրկէն Պետերբուրգ է գնացել՝ Երեւանում ռուսաց եկեղեցի չինել տալու համար։

—Երբեմն Վլադիկավկազի քաղաքապետ Գ. Լիչեվը նշանակուած է Բաքուոյ հրամանով Բաքուի փոխ-նահանգապետ։

—Ռուսիայում ներկայումս 56,000 խուլհամի կայ։ այսպէս. իւրաքանչիւր 1,800 լսողին գալիս է մի խուլ-համր, իսկ ամենաշատ խուլ-համրեր ընկնում են լեռնոտ տեղերին։

—Ռուսիայի բոլոր նահանգներում եւ շրջաններում, ինչպես երեւում է վիճակագրական տեղեկութիւններից, մի ամբողջ տարուայ ընթացքում կատարուել է 1,736 անձնասպանութիւն, 2,401 սպանութիւն և 763 մանկասպանութիւն։

—Հինգշաբթի, մայիսի 6ին, օրուայ մօտ ժամը 2-ին Թիֆլիսում յանկարծ սկսուեց անձրեւ և դրանից անմիջապէս յետոյ մի քանի րոպէ տեւող մեծութեամբ կարկուտ տեղաց, որ և իսկոյն ապիտակեցան Թիֆլիսի հիւսիսային բոլոր փողոցները, որոնցով անցնել չէր կարելի, որովհետև ամէն մի փողոցով հոսում էին վարար գետակներ։ Բայց բանն այն է, որ Թիֆլիսի հարաւային մասը և հարաւ գտնուող մասերի գիւղերում անձրեւ չի եկել՝ օրինակ Թելեթում։ Այդ օրը Թիֆլիսում եկած անձրեւը մեծ վնասներ է հասցրել Թիֆլիսի այն մասում, որտեղ ընկած են գաղթականի գերմանացիների հողերը, այգիները։

—Զնայելով տեղացող անձրեւին, մայիսի 2-ին, կիրակի օրը, տեղի ունեցաւ այս տարուայ երրորդ եւ վերջին ձիարշաւը։ Բաւականին ժողովուրդ էր հաւաքուել։ ձիարշաւը գրաւել էր ամենքին։

Առաջին մրցանակին, որ 450 բուբլի էր նշանակուած՝ 3 ձի էին հանդէս հանուած, Կուրումովի՝ Կոչեանը, Ս. Մելիքբեգիարովի՝ Դիոդէնը և Իշխ. Ախլօ-Թուգանովի՝ Բանկիրը։ Հինգ վերստ տարածութիւն անցաւ Բանկիրը ամենից առաջ՝ 7 ր. 50 վ. միջոցին։

Երկրորդ մրցանակին, որ 500 բուբլի էր նշանակած 4 վերստ տարածութեան վրայ՝ 3 ձի դուրս բերուեցին քշելու, իշխ. Ախլօ-Թուգանովի Էլբո-բո-ը, Դրագոմիրովի՝ Ֆէնիքսը եւ Այդիմիրովի՝ Ֆօսկարին։ Մրցանակը տարաւ Էլբո-բո-ը, որ 5 ր., 37 վ. անցաւ որոշած տարածութիւնը, միւսներին չատ յետ թողնելով։

Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ ջիրիդ, որին մասնակցեցին կազակներ, և ժողովրդական ձիարշաւ, որին մասնակցեցին 8 ձիաւորներ։ Այնուհետեւ տեղի ունեցաւ մրցանակաբաշխութիւնը և յետոյ ի ցոյց հանուեցան ձիարշաւի համար բերուած ձիերը և դրանց մրցանակներ տրուեցան թէ նշանով և թէ փողով։ Առաջին ոսկէ մեդալը ստացաւ Իշխան Ախլօ-Թուգանովի Էլբո-բո-ը։

«—Տանուեր ամիսէն մինչեւ երկու տարի պէտք է գեռ ինձ, կը պատասխանէ Էյտիսոն հանդարտօրէն։ Մինչեւ այն ատեն ոչ ապուակ կուգեմ ոչ ուեքրամ։»

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւներթութեանց։

ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւներթութեանց։

Կը վաճառուի ամեն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս

Մ. Ս. ՖՐԷՕՑԼԻԽ

Կալաթա, Մերթէկպանի փողոց, Գրնաձեան-խան։ 398

ՀՐԱՏ. Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Վ. Ց. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

ՀԵՏԵՒՈՂՈՒԹԵԱՆԸ

Ուէպսդրի եւ Ուսդրի հոյակապ բառագրոց

Առաւել քան 45,000 բառ, ոն եւն եւն։

Անգլիերէնէ ի Հայ-աշխարհիկ բառարանի մը ամենչնական պէտքն ի վաղուց զգալի եղած էր։ Սոյն պէտքը լիովին գոհացուցած է Անդրանիկ Գալէնի ուսուցիչներէն Վ. Ց. Յակոբեան էֆենտի պատրաստելով իր երկու պատճառելագոյց Ց. Մանիսաղեան եւ Ց. Գայլանեան էֆէնտիներու աշակցութեամբ սոյն օգտակար երկը։

Բաց ի սովորական բառերէ եւ ոճերէ կը պարունակէ նաեւ էյեարիզմս, արտահայտ եւ էյեդիտ բարբարիզմս վերաբերեալ բարբառներն եւ ոճերն, պարզուած իրենց նիշ հայերէն համանանակներով, ոեսեւոդութեամբ Բաղանցիի, Ագարեանցի, Նորարի, Գալլանեանցի եւ Նուպարեանցի Գաղ. Հայ. Անգլ. եւ Գերմաներէն բառագրոց եւ գիտական-արուեստական նորագոյն գործոց մասնակերպիս բաղդատութեամբ. ի հարկին նաեւ տանկերէնով։

Գործոյս վերջը աւելցուած է 1. Անգլիերէնի մէջ գործածական դարձած լատիներէն, գաղիերէն, իտալերէն եւն ոճեր։ 2. Ցանուկ անուանց ցանկ մը հնչումներով։ 3. Բառագիտութիւն՝ յորում պարզուած են մասնիկներու դերն եւ զօրութիւնն։ 4. Անգ. հնչման եւ տեսեռու վրայ մասնաւոր կանոններ։ 5. Համառօտագրութիւնք որ յոյժ գործածիչ են լանգլիերէնի։ 6. Այլ եւ այլ նշանք։ Հնչումները՝ մեծ խնամով հայատառ։

Բաժանորդագրիչ այժմէն. Գին 25 դրամեկան բաժանորդաց համար. Դուռատաց համար 27 բօսդայի ծախիւ։

Կեդրոնատեղին է ի Կ. Պոլիս Գրատուն Զ. Թորոսեան էֆէնտիի, Պաղչէ Գապու թիւ 4, Նամակատան դիմաց. եւ ի Գատաս Անդրանիկ Գոլէն, ի Մարզուան։

35 թերթ պիտի լինի ամբողջ գործը։

Ա. թերթին նմոյշը չէ կր տուի Գրատունէն։

Հրատարակուեցաւ 23ՐԴ թերթը

Ծ Ա Խ Օ Ի Ա Ր Ս Ա

Մարբեռ, Եէնի-Մահալլէ, Բազար-Պաշչի նորաշէն զարազօրեայ կիր զտնուող, օրաւէտ եւ ծովանայեալ ԱՐՍԱՆ, պաշտօնական խարիսիայով մասնաւոր փոզոցներու բաժնուած, եւ Թէ առուծոտիի ու Թէ վրան տուն կառուցանելու դիւրութեան համար՝ իւրաքանչիւր կողոը հիմակուընէ զատ զատ սէնէներու վերածուած ըլլալով, սկսած է ծանուցիլ դիւրամատչելի պայմաններով։ Փափաղողք պէտք է դիմեն Արսանի բուն տիրոջ Յովհաննէս էֆէնտի Մօստիչեանի ի Շերեմի փաշա խան, եւ կամ առ Ալի Հայտար էֆէնտի, պաշտօնեայ Ցազրիի ի Տէֆթէրխանէ։

616 1—10

ՍԳՈՒԻ ՄՕԱԼԻ ՁԿ Ն ՕՇԱՐԱՆ

Կ. Պոլիս, 15 մայիս 1893

Պարոնայք Սգող և Պատուոյ,

Յարմ. հետ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոյգի Օշարանը, մինչ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և տարբերութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հանդոյ և յաջող պատասխանիներ միշտ նախամենաք համարուելու և Մաշու չկան իւրեն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ

Նորին բժիշկ Օսմանեան բանակի

ԻԼԱՆ

ԹԱՅԻՆԷԻ ԹԱՍՍԱՅԻ ՇՈՒՀԱՆԷ

Հէրէքէ ֆապրիգայի հիւանեուներնուս պօեսաը զարեէթիալիս վէ գուժայը մէթիին օլմադ իւրէթ իսալ օլուեան տէօղէմէլիք բրուգաթէլ վէ աթլաս վէ պատիֆէ վէ նիսվանա մանասուս ֆէբրամէլիք վէ պօեսուն աթգլարը վէ մէհաթիլէր իլէ ապանի վէ մէնուսմանքը հարիրիեէնին հեր չէշիտի վէ էվրօբա վէ քիւրա իւսքեարի գալիչէ վէ եօլ խալլարը Տէրսաատէթաէ Զարշուի Փէպիրատ Քիւրքճիլեր Զարշուսընաա 17 նուսէրօրաա Սամանճեան էֆէնտինին մազազասը իլէ Պէյ Օղլունաա Տօղրու Եօլսաա Կալաթա Սէրայը ճիվարընաա տէօղէմէճի պաչը Մ'օսիօ Լէօն Բազէնթալը 288 նուսէրօրաա մազազասնաա սամարրընդհատաա տարը։ Ֆապրիգա մուսամէլաթէրնաան մէգիլիր մազազարտաա կէօրիւլէճէք օլան կէօնակէօն մէհնաճաթտան պաչգա ֆապրիգաեա հանկը էօրինէքաէ պիր չէյ սըբարը օլունուր իսէ իսալ իմիտիրիլուր։ Ֆապրիգա էմիսաասը եէք նադարտաա թէկիրիգ օլունմագ իւրէթ ագմիշա իւղերինտէ «Հէրէքէթ Ֆապրիգասը» իսալ-ըէսի իլէ Ֆիյաթլարը թասգ իսիմիշ տիր։

13 մաեքս 309 3—12

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Բասմէլէ երկաթուղեաց պարտատոմսերուն 140րդ տիճահանութիւնն պարբերները

20 Մայիս—1 Յունիս 1893—Հինգշաբթի

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
1,094.498	300 000	180.105	1.250	276 253	1,000	1 019.929	1,000
652,123	25,000	291 287	»	291 286	»	1,026 289	»
468.768	10 000	345 449	»	370 058	»	1,183,387	»
521 025	»	544 106	»	459,527	»	1 197.776	»
825,557	2,000	647 007	»	473,451	»	1.208 908	»
1 208 906	»	783 570	»	511,602	»	1,346 753	»
1,464 961	»	1.154.971	»	521 023	»	1,358.317	»
1,642 927	»	1,867 880	»	584,600	»	1.413 058	»
1,736 307	»	1.947,434	»	726,391	»	1 513.199	»
1 950 126	»	13 347	1,000	774,675	»	1 513 200	»
13 275	1 250	15 729	»	782,497	»	1.566,570	»
56,293	»	215,565	»	840,640	»		
144,537	»	260 066	»	1,019,927	»		

400 ֆրանք շահող թիւեր

13 271	173 708	370,057	544 107	652,121	782,496	1,197,779	1,464,962	1,706,523
2	9	9	8	2	8	80	3	4
3	10	60	9	4	9	1,208,907	4	5
4	180,101	370,461	10	5	500	9	5	1,712,251
13,346	2	2	558 051	654,831	783,566	10	1,513,196	2
8	3	3	2	2	7	1,231,746	7	3
9	4	4	3	3	8	7	8	4
50	215,561	5	4	4	9	8	1,517,706	5
15,726	2	411,356	5	5	825,556	9	7	1,736,306
7	3	7	577,141	679,901	8	50	8	8
8	4	8	2	2	9	1,249,421	9	9
30	228,701	9	3	3	60	2	10	10
34,996	2	60	4	4	840,636	3	1,540,996	1,771,636
7	3	432,431	5	5	7	4	7	7
8	4	2	577,236	683,681	8	5	8	8
9	5	3	7	2	9	1,253,256	9	9
35,000	260,067	4	8	3	868,886	7	1,000	40
39 171	8	5	9	4	7	8	1,545,621	1,809,461
2	9	435,091	40	5	8	9	2	2
3	70	2	581,886	686,626	9	60	3	3
4	276,251	3	7	7	90	1,346,751	4	4
5	2	4	8	8	880,176	2	5	5
56,291	4	5	9	9	7	4	1,552,106	1,822,156
2	5	436,021	90	30	8	5	7	7
4	291,288	2	584,596	702,086	9	1,348,426	8	8
5	9	3	7	7	80	7	9	9
56,716	90	4	8	8	892,711	8	10	60
7	303,426	5	9	9	2	9	1,554,816	1,823,541
8	7	439,311	587,906	90	3	30	7	2
9	8	2	7	717,316	4	1,358,316	8	3
20	9	3	8	7	5	8	9	4
72,321	30	4	9	8	948,171	9	20	5
2	334,706	5	10	9	2	20	1,566,566	1,836,371
3	7	459,526	593,801	20	3	1,376,261	7	2
4	8	8	2	718,536	4	2	8	3
5	9	9	3	7	5	3	9	4
79,071	10	30	4	8	962,866	4	1,592,276	5
2	340,011	468,766	5	9	7	5	7	1,867,876
3	2	7	617 416	40	8	1,410,926	8	7
4	3	9	7	726,392	9	7	9	8
5	4	70	8	3	70	8	80	9
89,821	5	473,452	9	4	1,019,926	9	1,605,181	1,868,441
2	345,446	3	20	5	8	30	2	2
3	7	4	623,736	727,596	30	1,412,596	3	3
4	8	5	7	7	1,026,286	7	4	4
5	50	511,601	8	8	7	8	5	5
98,036	355,176	3	9	9	8	9	1,607,036	1,947,431
7	7	4	40	600	90	600	7	2
8	8	5	623 906	764,046	1,094

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լէնտրա յամսն 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետէրերք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ձնասուց համար։

34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և ոչնչանալ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանաց և մեկնաբանութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ձեռանէն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սև ծովու եզերաց Ղալատիա, Կամուրջի գէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ	»	6,889,695
Տարեկան հասոյթ	»	16,890,344

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և ստոր մէջ դանուած վարձքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՉ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 2,585,853

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանաց և սակագնաց։ Ցոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ֆիւնս միացած է եւրոպական 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ գրամ և պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համար Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՍԻԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաքու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14

369

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՔԷՐԻ

Լաղբքայէ սանճաղը տախիլինտէ պուլուանն սասքէրի չահանէ իչուն 309 սէնէսի հազիրանը իպթիտասընտան իթիպարէն պէր սէնէլիք օլարագ գօնթրաթօեա բարպէր իչուն մէվգբի միւնագասաեա գօնուլմուշ օլան էրզագրն Տէրսասատէթտէ իթասընը թէչհաւտէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

Նո. 18 2—3

Պիլա եալտրզ սարը սիմ քեազիպ թէրբօշ չէրիտի պէչէր արշունը ճէլամի 1 զրշ. 31 փր. 3 կիսմիւշ եալտրզը էնլի վէ էնսիզ պէեազ քեազիպ չէրիտ պէչէր տիրէմմ ճէլամը 6 փարա. 3 կիսմիւշ եալտրզը պէեազ սիմ քեազիպ թէրբօշ չէրիտի պէչէր արշուն ճէլամը 1 զրշ. 31. Նիզամիէէի սարամիանէ անպարը իչուն 1 սէնէ զարֆընտա լիւզումը մազամարլարը ալը՝մագ իւզրէ մէվգբի միւնագասաեա գօնուլան պալատէ մուրագգամ 3 գալէմ էչեա Ֆիւեթ մուրագգամարը իւլէ թալիպլերի էօֆտէսինտէ օլուպ մաեքսը բուսմինն 24 ինճի կիսինէ գառար պէչէր կիսն միւնագասարը իճրա օլունարագ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ էրթէսի կիսնի 100տէ 5 թէնզիլինէ թալիպ օլանլարն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

Նո. 19 2—3

Իւչիւնճի օրտու մէրքէզինտէ պուլուանն վէ պուլունարբլաճագ օլան սասքէրը չահանէ իսարէլերի իչուն 309 սէնէսի հազիրանը իպթիտասընտան 310 սէնէսի մաեքսը նիհայէթինէ գառար լիւզումի օլուպ մէվգբի միւնագասաեա գօնուլան էրզագտան գբէէի ճէֆտա իթիպարը իւլէ էրինմիչ սատէ եաղընն 300, էրզ 75, կազ եաղը 60, թուզ 45, սապոն 100, չէքէր 120, զէյթ 160, սբրմաչէթ 240, կիւլթ 170, հաթապ 4½, քէսմիւր 8 բարա ֆիկիթլար իւլէ թալիպի էօֆտէսինտէ օլուպ հազիրանն 8ինճի սալը կիւնի գառարը վիրիլուպ անտէն սոնրա 100տէ 5է գառար թէնզիլ իւլէ մախսուս օլան 1 հաֆթանն ինգլզասընա միւստարդի հազիրանն 15ինճի սալը կիւնի իհայէլի գաթիէսի իճրա գբլընճաղընտան մէգբիւր ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրաը իւլէ էրզագը մէգբիւրէնին իթասընը թէհաւտէ տէրսասատէթտէ օլան թալիպինին էվգաթը մէգբիւրէ զարֆընտա մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տաիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

Նո. 16 3—3

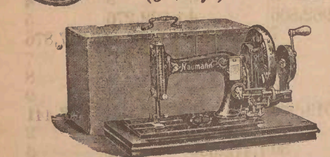

ՍԸՑՏԸԼ ԼՆԱՈՒՄԱՆ ՏՐԻԶՏԱՆ

(Մոտոմէա)

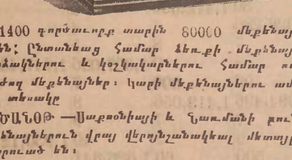

1400 գործարան տարին 80000 մեքենայ կը շինեն։ Ընտանեաց համար ձեռքի մեքենաներ։ Դերձակներու և կօշկակարներու համար ոտքով շարժող մեքենաներ։ Կարի մեքենաներու ամենէն լաւ տեսակը

ԴԱՆՕԹ—Սաքսոնիայի և Նաւամանի բուն իր մեքենայներուն վրայ վերոյնշանակեալ մետալները նկարուած են։

Թուրքիոյ ը դ Հանուր գործակատար Մ. Ժ. ՄԷՐՀԱՆՕՖ։ Պոլիս, Պահչէ Գաքու, Մէյտանէքը ողոց թիւ 54 և 56 489 24—26

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒՈՑ

Օրինաւորապէս երաշխաւորեալ թաղթաթղթոյ էլեռնաւորեալ ՀԱՄԱՊՈՒՐԿ։

500,000 մարք կամ 625,000 ֆրանքի

Մեծագոյն պարգևը կը տրուի ամենէն մեծ թիւը շահողին։ Դրամագլխոց Մեծ-Նոր վիճակահանութենէն, երաշխաւորեալ Համպուրկի կառավարութեան կողմէ։

Բայց ամէն պարագայի մէջ

1	մեծ պարգև	300000	մարք
1	»	200000	»
1	»	100000	»
2	»	75000	»
1	»	70000	»
1	»	65000	»
1	»	60000	»
1	»	55000	»
2	»	50000	»
1	»	40000	»
5	»	20000	»
3	»	15000	»
26	»	10000	»
56	»	5000	»
106	»	3000	»
253	»	2000	»
6	»	1500	»
756	»	1000	»
1237	»	500	»
33950	»	148	»
18991	»	300	200

150, 127, 100, 94, 67, 40, 20

Դրամագլխոց յոյժ կարեւոր վիճակահանութիւնը, արտօնեալ բարձրագոյն իշխանութենէն ՀԱՄԱՊՈՒՐԿԻ, և երաշխաւորեալ Պետութեան ամբողջական սեպհականութեամբ, 110,000 տոմսակ կը պարունակէ, որոց 55400ը պարտադրապէս պիտի շահին։ Այս վիճակահանութեան շահուելիք դրամագլուխը գրեթէ

13,000,000 ՖՐԱՆՔԻ ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Այս դրամի վիճակահանութեան նպաստաւոր կարգադրութիւնն այն ենդանկու է որ վերոյիշեալ ամէն մէկ 55,400 պարգևք՝ եօթը յաջորդական կարգի պիտի բաժնուին ապահովութեամբ։

Առաջին կարգի գլխաւոր բաժին է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը՝ 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը՝ 65, հարիւր մարք, հինգերորդը՝ 70,000 մարք, վեցերորդը՝ 75,000 մարք, և եօթներորդը պատահմամբ 500,000 մարքի, բայց ամէն պարագայի մէջ 300,000—200,000 մարքի։

Մոռցաղը առանց ոչնչանալու ամենը ներկայիս յարգանօք կը հրաւիրէ չնչակից ըլլալ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒՈՑ ԱՅՍ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵՆԷՆ։

Հրամանները ստանալ փոփոխող անձերէ կը խնդրուի ամէն մէկու դրամները ղրկել Ֆրանսայի կամ Անգլիոյ ամէն երկկոյս պանքներու առանձնարկեալ կամ թէնգրը-բրօսաով կամ ամէնէն դիւրինը կ'ըլլայ տոմսը ղրկել ձեր երկրի հանգստարանի մասնաճիւղ բոստով, գերմանական կամ աւստրիական, ֆրանսական կամ անգլիական թղթատարական պատուիրագրերով։

Առանձին կարգի վիճակահանութեան համար

1 բուն ամբողջ տոմսակը կ'արժէ	ֆրանք	7.50
1 բուն կէս տոմսակը կ'արժէ	»	3.75
1 բուն քառորդ տոմսակը կ'արժէ	»	1.90

Հեռաւոր տեղերու կարգադրուն տոմսակներու, պարգևք և բոլոր պարգևներուն բաշխումը ու վիճակահանութեանց թուականները, վերոյիշեալ ամէն պարագայիները կրնան տեսնուիլ պաշտօնական ցուցակին մէջ։

Իւրաքանչիւրը պիտի ստանայ բուն տոմսակները պետական գինանշանով դրոշմուած, և վիճակահանութեանց պաշտօնական յայտագիրը, որ պիտի երեւին պէտք եղած մանրամասնութիւնները։ Վիճակահանութիւնին անմիջապէս ետքը իւրաքանչիւր տոմսակ ունեցող պիտի ընդունի գրաւոյն պարգևներու պաշտօնական ցուցակը պետական գինանշանով։ Պարգևները, վճարուն անմիջապէս պիտի կատարուի ըստ յայտագրին պետական եղանակաւորութեամբ։ Պարգևները վճարելի են Ռիչմոնտքարվի Այն պարագային յորում հանգամանք մեր ակնկալութեան, վիճակահանութեանց յայտագիրը մեկնուն գործին չիքաց, պարտաւոր ենք եւ առնելու վիճակահանութենէն առաջ այն տոմսակները որք չեն հանուած և եւ ղրկել ընդունուած գումարը։ Եթէ փափաք յայտնուի, վիճակահանութեան պաշտօնական յայտագիրն կը ղրկուի ձրիապես տեղեկանալու համար անոր։ Կը խնդրենք որ կարելի եղածին չափ շուտ ղրկուին մեզ հրամանները, բայց ամէն պարագայի մէջ յառաջ քան

606 01 Յունիս 1893 Ն. Տ. 5—5

ՎԱԼԱՆԴԻՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Դրամատուն Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Գերմանիա

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՐԱԲԱԿ)

ՄՕՐԻՒ ԶԿԱՆ ՕՌՈՏ ԻՒՂ.

Իրենցմէ որ չլաւ Ի տարով

Դարաստեալ մեռնող ՍԿՈՏԻ և ՊՕՌԻՆԻ Ի Նիւ-Եորք։

Կրթիկ չափ ախորժահամ է

Մարիւ ձկան հոտ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբրեւ ֆոսֆորիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոզաձուութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարը Ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՆ ԵՒ ՀԱՒԻԵԼ

THE LANGASHIRE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԷՍԹԷՐ, ԱՆԳԼԻԱ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1852 — ՀԻՄՆԵԱԼ 1852

Դրամագլուխ Անգլ. Ոս.		3,000,000
Ի դեկ. 31ին ստացած տարեւոր գ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,362,953
Հասոյթ 1891 ին		1,051,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կարգադրեալ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայսն, ինչպէս և Նաւերու մէջ ապրանքներ, նաւահանգստին մէջ։ Վնասի տարն սրագ և իրենամիտ վճարում։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալ, լուսինեան ընկերութեան, 1 և 2 Իպզէթ փաշա խան-Գալատիա։

Զեղչեալ գներ

Ներկայացուցիչ

Ռ. Մ. ՊՈՆՏ

564 (ՊՈՆՏ, ՍԷԼՎԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.)

ՄՈՍ

ՇՈՒԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մէնչիսթրի Գլխաւոր Գրասենեակ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանգրէս	4200	Ալֆրէտ	3000
Տէլոս	4000	Սարբիա	3000
Օսմանլի	4000	Նէպթիւն	3000
Սէսսագրէ	3250	Թէրա	3000
Թիպոս	3250	Լուքիա	800
Մանչուրիա	3250	Ֆիլոմէլա	800
Մարիսթիս	3250	Պէնէլ	700

«Թիպոս» շոգենաւը պէտք է ամսոյս 23ին Լիվերբուլէն սատ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՎ և ԸՆԿ. Ռուիթոլ խան ՀԻՆԳՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

292 34, Հէրմս Սգրիտ Լիվերբուլ

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻԻԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸԼՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 Ի Ն

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաչէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարումնը ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ձեղջի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին գիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

140 Պահչէ Գաքու, Մէյտանէքը ազաք, Ուիլիամ խան։

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՕՐԵԱՆ

Ն. ԲԱՐԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Պորտոսի գլխաւոր կանգառարան

«Մինկրէլի» շոգենաւը, յունիս 6ին երեկոյեան ժամ 5ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 225 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղեալ ի գրասենեակն

Նաւագնէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՆՈՒ

477 Մանչեսթր Սիթի Ֆրանս։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ Ճ. ԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴ։ 8

ԳԻԾ. Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Արեւ. ձեռն. Թ. 2 Բ.Ը.Լ. Ա.	Կանգ. Խառն. Թ. 4 Ա.Ֆ.ժ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 62 Ա.Ֆ.ժ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 132 Բ.Ղ.Լ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 124 Բ.Ղ.Լ. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանգ. Խառն. Թ. 123 Բ.Ղ.Լ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 131 Բ.Ղ.Լ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 61 Ա.Ֆ.ժ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 7 Ա.Ֆ.ժ. Ա Բ Գ	Արեւ. ձեռն. Թ. 6 Բ.Ղ.Լ. Ա.
ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.	ժ. Վ.
7 20	8 18	6 30			Մկ. Կ. ՊՈԼԻՍ ..... ժմ.			8 32	8 22	4 00
		6 41			Գումգապու			8 23		
		6 53			Եէսի—գուլ			8 07		
		7 12			Մագրիգիւղ			7 44		
		7 26			Ալյանէֆանու			7 22		
		7 45			Գիւչիւք—Զէքմէճէ ...			7 07		
		8 29			Սրարթա—գուլ			6 22		
	9 33	9 05			Հարամլիէյ			5 56	6 58	
		9 48			Զաֆարչէա			4 53	6 17	1 50
9 58	10 51	10 25			Գեապարչէ			4 20		
		11 27			Սինէբլի			3 29		
	12 12	12 09			ժմ. Զեբեխպէյ ..... մկ.ումմ			2 37	4 32	12 09
	12 13	12 40			մկ. Զեբեխպէյ ..... ժամմամ			2 12	4 33	12 04
	12 56	1 41			Զորլու			1 26	3 56	
12 04		2 38			Մուրաթլը—Գեօքչիլի			12 26		
		3 05			Սէիսիէր—Զէյթինլիք ...			11 53		
	2 25	3 44			Լիւլէ—Պուրգազ			11 16	2 25	
		4 30			Պապա—Էյասի			10 39	2 00	9 33
2 03	2 55	5 13			Բավլը—գէլու			9 40		
		6 03			Ուզունճա—Գեօքբրիւ			8 56	12 30	
	3 58	6 47			Գուլէլի—Պուրգազ			7 46	12 21	8 03
	4 16	7 12			Ռուրլի			7 14		
		7 39						6 25		
4 21	5 09				ժմ. ԱԴՐ. ՊՈԼԻՍ ..... մկ.				11 37	7 14
4 29	5 19		3 15		մկ. Գալաթա ..... ժմ.		1 25		11 22	7 09
			4 07		Գաղաքէյ		12 32			
			4 57		ժմ. Մուսթաֆա բաշա ... մկ.		11 39		10 27	6 12
5 26	6 12		5 17		մկ. Հարամլը ..... ժմ.		11 19		10 02	6 07
5 31	6.32		6 38		ժմ. Հարամլը ..... մկ.		9 54		9 19	5 23
6 14	7 13		6 55		մկ. Թրզնօվա-Եէմէնլի ժմ.		8 48		8 59	5 13
6 26	7 38		7 38		ժմ. Թրզնօվա-Եէմէնլի մկ.		8 01		8 38	4 53
	8 01				մկ. Գալաթա ..... ժմ.				8 23	4 48
	8 11			10 50	Գալաթա—Հալաչէյ ...	12 50			7 52	
	8 47			11 50	Եէնի—Պոմալէ	12 06			7 08	
	9 34			1 07	Բաքալը	10.50			6 30	3 06
8 38	9 58			1 49	Գալաթայից—Սթամբուլ	9 58			6 14	
	10 25			2 24	մկ. Փիլիպէ ..... ժմ.	9 04			5 54	2 17
9 23	10 44			2 49	մկ. Փիլիպէ ..... մկ.	8 25			5 34	2 12
9 33	11 04			3 20	Թաթար Բազարճըգ ... ժմ.	7 51			4 43	
	11 58			4 41	ժմ. Թաթար Բազարճըգ մկ.	6 45			4 17	
	12 22			5 12	մկ. Պարամպէյ ..... ժմ.	6 00			4 16	
	12 23				ժմ. Պէյօղլու ..... մկ.				4 01	12 44
11 10	12 41				Սարիեր				12 34	15
3 20	4 29				Նիշ				5 51	9 20
3 10	9 50				Պէլկրատ				10 38	37
8 45	4 48				Պուլատրէշթ				2 10	5
9 40	1 20				Վիէննա ..... մկ.				∞ 30	
3 16	7 20									

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍՏԱՓԻՊ—ՍՊԱՆՅԱԼ

Կանգ. Խառն. Թ. 512 Ա.Ֆ.ժ.	Կանգ. Խառն. Թ. 522 Ա.Ֆ.ժ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանգ. Խառն. Թ. 523 Ա.Ֆ.ժ.	Կանգ. Խառն. Թ. 3 Ա.Ֆ.ժ.
5 10		Սէլանիկ (Պիւէֆ) ... ժմ.		10 18
5 44		Թեսալոնիկ ..... մկ.		9 44
6 21		Ամասիոյ		9 04
6 48		Քարասուլու		8 41
6 53		Կիւմիւնճէ		8 32
7 31		Գէօրիլիի		7 39
8 05		Միհալիճ		7 13
8 10		Սթրումիցա		7 06
8 47		Տէմիրգապու (Պիւէֆ) ժմ.		6 32
8 57		Գրիսվոլագ ..... մկ.		6 17
9 42		Վ.Էնից—Կրաչէվօ		5 43
10 21		Գէօրբիլիւ ..... ժմ.		5 00
11 08		Գէօրբիլիւ ..... մկ.		4 10
11 48		Զէլէնիկօ		4 00
12 06		Իհտիրիզ (Պիւէֆ) ժմ.		3 17
12 42		Իհտիրիզ (Պիւէֆ) մկ.		2 41
	1 06	Ագնապար	2 20	
	1 47	Գումանովա	1 44	
	2 49	Թեսալոնիկէ	1 07	
	3 15	Գէօչէ	12 29	
	3 43	Գրանիցա	12 04	
	3 56	Գրաբովոյ	11 46	
	4 21	Գուլիէնիցէ	11 16	
	4 54	Զէյթինլիք	11 00	
	9 35	Նիշ	5 31	
	4 48	Պէլկրատ	10 58	
	1 20	Պուլատրէշթ	2 40	
	2	Վիէննա մկ.	8 50	

ԳԻԾ ԻՍՊԱՆԻԱ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կանգ. Խառն. Թ. 622 Բ.Ղ.Լ. Ա. Ժ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանգ. Խառն. Թ. 621 Բ.Ղ.Լ. Ա. Ժ.
7 15	Իւսքիւպ (Պիւէֆ) ժամ	12 29
8 22	Լիէշան ..... մկ.	11 36
9 17	Գալանիցա	10 59
10 27	Վ.Էնիցէվիչ	10 12
11 20	Լիբլիան	9 11
12 19	Ցրիչ-Թիրնա	8 16
12 58	Վ.Ուչինա	7 22
1 15	Միթրովիցա մկ.	7 00

ԹՐԸՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄԲՈԼՈՒ

Կանգ. Խառն. Թ. 321 Բ.Ղ.Լ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 323 Ա.Ֆ.ժ. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանգ. Խառն. Թ. 322 Բ.Ղ.Լ. Ա Բ Գ	Կանգ. Խառն. Թ. 324 Բ.Ղ. Ա Բ Գ
9 13	1 40	մկ. Թրնով-Սէմէնլի ժմ.	7 40	9 49
9 38	2 25	Գարարուճնար	6 46	9 15
11 03	3 32	Բանսկ—Պէչէսկ	5 43	8 14
12 13	4 43	Նէեսի—Զագրա	4 42	7 09
1 11	5 41	Պիլիսօ—Գրամանլը	3 41	6 18
2 00	6 30	Իամպոլ ժմ.	2 40	5 10
6 58		ժմ. Գուբկով մկ.	9 10	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱԳԱՃ

Կանգ. Խառն. Թ. 221 Բ.Ղ.Լ. և ուր. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կանգ. Խառն. Թ. 222 Բ.Ղ.Լ. և զբ. Ա Բ Գ
7 51	մկ. Ա. Պոլիս ..... ժամ.	6 55
8 47	Ուրլի	5 58
9 33	Գուլէլի — Պուրգազ ...	5 30
10 10	Տիմէթօյա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Պիտիքլի	2 31
1 21	Տէրբէ	1 29
2 32	ժմ. Տէտա—Կրաչ ..... մկ.	12 29

ԴԻՏԵՂԻՒԻ ԻՒՆԴ

1. Պատրաստեալ վագրկեանները կը ցուցնեն իրենց ուած ժամը 6ին և առաւօտեան ժամը 5.59ի միջեւ եղած գիշերուան ժամանակը։

2.—Կ. Պոլսոյ արեւելեան ժամանակացոյցը մանաւանդ ցուցակ մը է եղած։

3.—Զանազան գիւղերու սիւնակաց մէջ կառաքմանց մեկնման ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն՝ վար և աջակողմի սիւնակաց մէջ վարէն վերս։

4.—Թիւ 321 «Խառն կառաքումը» ի Թրնովա—Սէմէնլի կը հաղորդակցի 7 Թիւ «պայմանագրական կառաքմանի» հետ։

5.—Թիւ 322 «Խառն կառաքումը» ի Թրնովա—Սէմէնլի կը հաղորդակցի Թիւ 4 «պայմանագրական կառաքումի»ն և Թիւ 131 «Խառն կառաքումի»ն հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառաքումը Սիկէպի մէջ կը հաղորդակցի՝ Զիկէֆէյէ գացող Թիւ 513 խառն կառաքմանց հետ։

7.—Պահանջարձ վագոն մը աւելցուած է Թիւ 7 և 4 պայմանագրական կառաքմանց, որոնք են ՀԱՄԷՆԹԻՆ չբանան օրերն, այսինքն՝

Կ. Պոլսէն մեկնող Թիւ 4 կառաքմանն) Կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ
Պելովային մեկնող Թիւ 7 կառաքմանն) օրերը

Կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուղեւորք կրնան զանոնք ի կիր առնուլ յայտնուած ամսոյ մը վճարելով։

Ա. կարգ Բ. կարգ
Ֆր. 10.— Ֆր. 7.— Կ. Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար
» 12.— » 9.— Կ. Պոլսէ Փիլիպէ Պելովայի համար կամ փոխադարձաբար

8.—Արեւելեան Եւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամանակ վրայ։

9.—Միջին Եւրոպայի ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան ետք է Սէլանիկի ժամուն վրայ։

ՖՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ